

การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษาของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

รสสุคนธ์ ไตรรงค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
ปีการศึกษา 2555
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**USAGE AND NEEDS FOR USING ONLINE DATABASES OF GRADUATES
STUDENTS IN OFFICE OF ACADEMIC RESOURCES AND INFORMATION
TECHNOLOGY, BANSOMDEJCHAOPRAYA RAJABHAT UNIVERSITY**

ROSSUKHON TRAIRONG

**A Thesis submitted in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Arts Program in Library and Information Science**

Academic Year 2012

Copyright Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชื่อเรื่อง การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อผู้วิจัย รศ.ดร.นงนุช ไตรรงค์

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารานุกรมศาสตร์

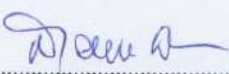
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ อุหาภินันท์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ศิริกาญจน์ โพธิ์เขียว

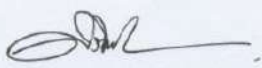
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารานุกรมศาสตร์

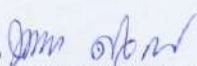

.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.สายหยุด จำปาทอง)

.....
กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ อุหาภินันท์)

.....
กรรมการ
(อาจารย์ศิริกาญจน์ โพธิ์เขียว)

.....
กรรมการ
(รองศาสตราจารย์หรรษา ศิวรักษ์)

.....
กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลลดา พงศ์พัฒน์ โยธิน)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง	การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ชื่อผู้วิจัย	รสสุคนธ์ ไตรรงค์
สาขาวิชา	บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ศิริกาญจน์ โพธิ์เขียว
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 2. ศึกษาปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใน สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 3. ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน จำนวน 311 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก สังกัดคณะครุศาสตร์ และฐานข้อมูลที่ใช้มากที่สุดคือฐานข้อมูล ProQuest Digital Dissertations มีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อทำวิทยานิพนธ์ คุชชีนิพนธ์และภาคินพนธ์ และเรียนรู้การใช้งานด้วยตนเองและต้องการผลการสืบค้นในรูปเอกสารฉบับเต็มและดาวน์โหลด ข้อมูลและบันทึกข้อมูลเก็บไว้อ่านภายหลัง และมีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ProQuest Digital Dissertations อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือฐานข้อมูล Academic Search Premier, ฐานข้อมูล H.W.Wilson

2. ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ทั้งผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ ฐานข้อมูลส่วนใหญ่มีเนื้อเป็นภาษาอังกฤษและมีจำนวนฐานข้อมูลที่ให้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอ ด้านเครือข่ายมีความล่าช้าในการดาวน์โหลดเอกสารฉบับ

3. แนวทางการแก้ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ควรจัดให้มีการอบรมและจัดทำคู่มือการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์อย่างละเอียด ตลอดจนทำการประชาสัมพันธ์การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ควรเพิ่มฐานข้อมูลให้ครอบคลุมการเรียนการสอนทุกสาขาวิชา

คำสำคัญ : การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

Title	Usage and Needs for Using Online Databases of Graduates Students in Office of Academic Resources and Information Technology, Bansomdejchaopraya Rajabhat University
Author	Rossukhon Trairong
Program	Library and Information Science
Major Advisor	Associate Professor Chaweewan Khuhapinant
Co-Advisor	Sirigarn Phokheaw
Academic Year	2012

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the usage and needs of graduate students for using online databases of the Office of Academic Resources and Information Technology at Bansomdejchaopraya Rajabhat University and 2) to study the problems in using online database of graduate students and 3) to study the solution to problems in using online database of graduate students. The sample included 311 graduate students. Data was collected using 5-point rating scale questionnaire and checklist and was statistically analyzed in percentage, arithmetic mean, and standard deviation.

The findings revealed as follows:

1. ProQuest Digital Dissertations along with Academic Search Premier and H.W. Wilson was the most used and necessary database among graduate students in purpose of researching for thesis, dissertation, and thematic paper conduction.
2. Low proficiency in English skill, insufficiency in database service, and delay of downloading document were found as the main concerns.
3. The solution to problems in using online database included providing public relation and circumstantial users' manual to usage of online database and increasing databases to cover instruction of all levels.

Keywords: Usage of Database, Need s in Usage of Database

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้โอกาสให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ และ อาจารย์ ศิริกาญจน์ โพธิ์เขียว ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้คำแนะนำข้อเสนอแนะในการตรวจสอบเครื่องมือจนทำให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาที่สนับสนุนทุนในการศึกษาต่อ และต้องขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ บรรณารักษ์ และผู้ใช้บริการสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถาม ตลอดจนผู้ร่วมงานทุกท่าน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

และสุดท้ายนี้ คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้บุพการีและครอบครัวคนที่รัก และญาติพี่น้องทุกท่าน ที่เคารพรักสูงสุดที่ได้ให้กำลังใจ จนประสบผลสำเร็จความรู้ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ

รสคุณธ์ ไตรรงค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการทำวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความเป็นมาของฐานข้อมูลออนไลน์.....	9
บริการฐานข้อมูลออนไลน์.....	13
การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์	17
ปัญหาและอุปสรรคในการใช้การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์	20
การจัดบริการฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา.....	21
ฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัย ราชภัฏที่ได้รับการยอมรับฐานข้อมูลออนไลน์ในปัจจุบัน.....	27
การให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม.....	51
ตอนที่ 2 การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์.....	52
ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์.....	61
ตอนที่ 4 แนวทางการแก้ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์.....	65
บทที่ 5	
สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	66
อภิปรายผล.....	71
ข้อเสนอแนะ.....	76
ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ.....	76
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป.....	76
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	84
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหา.....	86
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	92
ประวัติผู้วิจัย.....	103

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายละเอียดการขอรับฐานข้อมูลปีงบประมาณ 2549-2553	30
2	การใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ตั้ง ปี 2549 -2553.....	32
3	แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย	45
4	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	46
5	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา.....	51
6	ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะสาขาวิชาที่สังกัด.....	52
7	การใช้งานข้อมูลออนไลน์.....	52
8	วัตถุประสงค์ของการใช้งานข้อมูลออนไลน์.....	53
9	ความถี่ในการใช้งานข้อมูลออนไลน์.....	53
10	เวลาที่ใช้ในการใช้งานข้อมูลออนไลน์.....	54
11	ช่วงเวลาในสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์.....	54
12	วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อให้ผลการสืบค้นตรงกับความต้องการมาก ที่สุด.....	55
13	รูปแบบการแสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์.....	55
14	การอ่านข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์.....	56
15	รูปแบบผลการสืบค้นจากการใช้งานข้อมูลออนไลน์.....	56
16	เนื้อหาที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์.....	57
17	รูปแบบการบริการอื่นๆ ที่มีในฐานข้อมูลออนไลน์.....	57
18	รายละเอียดวิธีการใช้งานข้อมูลออนไลน์	58
19	การเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์	58
20	การเข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	แหล่งข้อมูลที่ทำให้ทราบข่าวการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์.....	59
22	ความต้องการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	60
23	ปัญหาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (ด้านผู้ใช้บริการ).....	61
24	ปัญหาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (ด้านผู้ให้บริการ).....	62
25	ปัญหาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (ด้านฐานข้อมูล).....	63
26	ปัญหาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (ด้านเครือข่าย).....	64

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการทำวิจัย.....	8
2	แสดงขั้นตอนการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์.....	34
3	หน้าโฮมเพจสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	36

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศหรือที่เรียกว่าห้องสมุดเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีภารกิจสำคัญในมหาวิทยาลัยราชภัฏคือ เป็นแหล่งจัดหา จัดเก็บและรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆในสาขาวิชาที่จัดให้มีการเรียนการสอนและการ ศึกษาวิจัยในมหาวิทยาลัยอย่างเป็นระบบและเพื่อให้บริการแก่นักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ รวมทั้งบุคคลทั่วไป เนื่องจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทในการสนับสนุนการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยดังกล่าวแล้วและปัจจุบันมีสื่อต่างๆ เป็นจำนวนมาก ประกอบด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้นห้องสมุดจึงจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการ ดำเนินงานของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมุ่งให้สามารถบริการสารสนเทศได้ตรงตามความต้องการของ ผู้ใช้บริการได้ทันต่อเหตุการณ์ สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงสุด ยิ่งกว่านั้นพัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้นักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถจัดเก็บสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่ อำนวยความสะดวกในการสืบค้นและการเข้าถึง โดยผ่านระบบเครือข่ายทั้งระบบเครือข่ายระยะใกล้ (Local Area Network - LAN) และระบบเครือข่ายระยะไกล (Wide Area Network - WAN) ไป จนถึงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่ถือได้ว่าเป็นการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถตอบสนอง ความต้องการในการค้นคว้าสารสนเทศที่ดีที่สุดขณะนี้ได้ปัจจุบันพฤติกรรมของผู้ใช้บริการห้องสมุดได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ผู้ใช้บริการต้องเดินทางมาห้องสมุดผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นสารสนเทศของห้องสมุดได้ในลักษณะออนไลน์จากบ้าน หอพัก มหาวิทยาลัยหรือสถานที่ทำงาน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าวทำให้ห้องสมุดจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนจากสถานที่ จัดเก็บ รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ เพื่อบริการแก่ผู้ใช้ มาเป็นห้องสมุดที่เอื้ออำนวยต่อการเข้าถึงสารสนเทศแก่ผู้ใช้ภายในห้องสมุดเท่านั้นมาเป็นแหล่งข้อมูลที่สามารถเข้าได้จากทุกสถานที่ ทุกเวลา และสามารถเชื่อมโยงแหล่งสารสนเทศทั่วโลกให้บริการแก่ผู้ใช้ได้ “จะเห็นได้ว่าการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานของห้องสมุดเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ห้องสมุดจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการจัดการสารสนเทศ จากที่เคยให้บริการใน ลักษณะฐานข้อมูลบรรณานุกรม (Bibliographic database) เป็นการขยายการจัดการ และให้บริการฐานข้อมูลต้นแหล่ง (Source database) มากขึ้น พร้อมกับการเสนอข้อมูลในรูปแบบเอกสารฉบับ เต็ม (Full text)และในรูปแบบมัลติมีเดีย(Multimedia)”(น้ำทิพย์ วิชาวิน

,2542, น. 19) จากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงทำให้เกิดระบบการให้บริการข่าวสารหรือการค้นคว้าเพื่อเพิ่มพูนความรู้เปลี่ยนไป โดยเฉพาะรูปแบบการให้บริการของห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้บริการสืบค้นข้อมูลเข้าถึงสารสนเทศได้มากขึ้น

“โดยเฉพาะในสถาบันอุดมศึกษาการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานั้นเน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ให้มีความรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด ซึ่งจะก่อให้เกิดความเจริญของทางสติปัญญา”(ไพฑูริย์ สนิลรัตน์, 2543, น.7) การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษายังมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้หรือสร้างความรู้ขึ้นเป็นหลัก และการพัฒนาหรือสร้างความรู้ในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่จะกระทำโดยผ่านกระบวนการวิจัย การวิจัยจึงเป็นหัวใจสำคัญบัณฑิตศึกษา ซึ่งการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา จะให้นักศึกษาทำวิทยานิพนธ์เป็นหลักสูตรแผน ก และการค้นคว้าแบบอิสระในหลักสูตรแผน ข ซึ่งทั้งสองประเภทต่างต้องอาศัยกระบวนการทำวิจัยในรูปแบบของวิทยานิพนธ์ การศึกษาอิสระ และปัญหาพิเศษ ซึ่งการได้มาของสารสนเทศเพื่อการนำไปสู่กระบวนการทำวิจัยดังกล่าวคือสารสนเทศที่ได้จากฐานข้อมูลออนไลน์ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ห้องสมุดในระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องจัดหาฐานข้อมูลไว้ให้บริการโดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ปัจจุบันฐานข้อมูลออนไลน์ มีบทบาทต่อการให้บริการของห้องสมุดและต่อผู้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้น บริการฐานข้อมูลออนไลน์เป็นอีกหนทางหนึ่งในการเพิ่มทางเลือกของการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดให้ครอบคลุมเนื้อหาในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้มากขึ้น เช่น วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เป็นต้น “นอกจากนี้ฐานข้อมูลออนไลน์มีระบบค้นคืนที่ช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและฐานข้อมูลออนไลน์ยังสามารถเก็บสารสนเทศได้เป็นจำนวนมาก และยังช่วยประหยัดเนื้อที่ในการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศอีกด้วย”(กุลวรีชัยพรหิรัณยกุล, 2551, น.1)

ฐานข้อมูลออนไลน์ นับเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อห้องสมุดทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมการเรียนการสอน การค้นคว้าและวิจัยของนิสิต นักศึกษาและอาจารย์รวมทั้งบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา แล้วยังเป็นคลังข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ตที่ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลของผู้ผลิตและแหล่งผลิตได้อย่างรวดเร็วไม่ว่าจะอยู่มุมใดของโลก โดยการเชื่อมต่อตรงไปยังแหล่งให้บริการ ดังนั้นการจัดเก็บสารสนเทศในฐานข้อมูลออนไลน์จึงมีความจำเป็นต้องนำข้อมูลใหม่ๆ จัดเก็บในฐานข้อมูลอย่างต่อเนื่องทุกวันเพื่อให้ข้อมูลมีความทันสมัยตลอดเวลา ในขณะที่เดียวกันข้อมูลเก่าจะได้รับการจัดเก็บให้สามารถสืบค้นย้อนหลังได้ ซึ่งการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ช่วยประหยัดเวลา ประหยัดสถานที่เก็บและได้ข้อมูลที่ใหม่และรวดเร็วกว่าตัวเล่มที่ต้องผ่านการตีพิมพ์ ยิ่งกว่านั้นผู้ใช้อย่างสามารถปรับเปลี่ยนแนวการค้น ได้ตลอดเวลาทำการค้นคว้าและ

สืบค้นได้โดยสามารถส่งพิมพ์บันทึกข้อความนั้นได้ทันทีหรือบางฐานข้อมูลสามารถส่งข้อมูลการสืบค้นผ่านทางอีเมลได้อีกด้วย

“ฐานข้อมูลออนไลน์ที่นิยมให้บริการในห้องสมุดมีทุกสาขาวิชาเป็นฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมบทความ ข่าว สุนทรพจน์ บทกวี ข้อคิดเห็น บทวิจารณ์จากวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และหนังสืออ้างอิง เป็นต้น ลักษณะข้อมูลที่นำเสนอมีหลายรูปแบบ เช่น บรรณานุกรม สารสังเขป เอกสารฉบับเต็มทั้งในรูปแบบของข้อความและภาพกราฟิก เนื้อหาของฐานข้อมูลมีทั้งการจัดแยกฐานข้อมูลในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา หรือรวมทุกสาขาวิชาไว้ในฐานข้อมูลเดียวกัน หรือรวมสิ่งพิมพ์ทุกประเภทไว้ในฐานข้อมูลเดียวกัน หรือแยกเป็นวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บและการใช้งานของห้องสมุดที่ให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์และจะต้องบอกรับเป็นสมาชิกของบริษัทหรืออยู่ในเครือข่ายและต้องมีรหัสการเข้าใช้ (Password) เพื่อใช้ในการติดต่อขอใช้ฐานข้อมูล” (นำทิพย์ วิภาวิน, 2546 , น.96)

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศทุกสาขาวิชาและเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเพื่อให้บริการสารสนเทศในรูปแบบต่างๆเช่นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนวัสดุและสื่ออิเล็กทรอนิกส์และให้บริการทางเทคโนโลยีการศึกษาแก่นิสิต นักศึกษาอาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยโดยเริ่มใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ตั้งแต่ปีพ.ศ.2548จนถึงปัจจุบัน การให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของห้องสมุดนั้นเป็นการให้บริการตามโครงการบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้น ซึ่งเป็นกิจกรรมการให้บริการหนึ่งภายใต้โครงการThaiLISซึ่งเป็นเครือข่ายความร่วมมือพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยและเป็นความร่วมมือระหว่าง ห้องสมุดมหาวิทยาลัย / สถาบันอุดมศึกษาทั้ง 24 แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏ 40 แห่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง มหาวิทยาลัยสงฆ์ 2 แห่ง และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันเพื่อให้มีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ร่วมกัน และยังเป็นการประหยัดงบประมาณ และก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัยจะต้องเสนอรายชื่อฐานข้อมูลมาไว้ให้บริการ ดังนั้น ในการตัดสินใจเลือกฐานข้อมูลออนไลน์มาให้บริการจึงมีความสำคัญกับผู้ใช้อย่างยิ่งที่จะต้องเลือกให้ครอบคลุมสาขาวิชาและตรงกับหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีฐานข้อมูลออนไลน์ที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวน 12ฐาน ซึ่งผู้ใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์สามารถเข้าใช้ได้ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างไรก็ตามในการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ให้ครบทุกฐานข้อมูลซึ่งมีเป็นจำนวนมากนั้น มีปัญหาในเรื่องค่าบอกรับฐานข้อมูลซึ่งมีราคาแพงมากจึงทำให้สำนักวิทยบริการ ไม่สามารถบอกรับเพิ่มเติมได้เนื่องจากมีงบประมาณจำกัดห้องสมุดจึงควรนึกถึงความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ เพื่อที่จะจัดฐานข้อมูลออนไลน์ให้สอดคล้องกับความต้องการ

ของผู้ใช้บริการ ดังนั้นจึงควรที่จะต้องทำการศึกษาคำใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของผู้ใช้บริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา หลายหลักสูตรทั้งระดับปริญญาโทและปริญญาเอก นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจึงเป็นผู้ใช้บริการ กลุ่มใหญ่ของสำนักวิทยบริการที่เข้าใช้บริการทรัพยากรสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ ฐานข้อมูลออนไลน์ ทางสำนักวิทยบริการได้เห็นความสำคัญโดยการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อให้ สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการมากที่สุด ซึ่งการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามีลักษณะการ เรียนการสอนที่เน้นองค์ความรู้ที่ต้องการข้อมูลเชิงลึก เพื่อใช้ในการประกอบการศึกษาค้นคว้าและ วิจัย ดังนั้น การที่จะสนับสนุนและส่งเสริมในการศึกษาค้นคว้า ประกอบการทำวิจัย เพื่อทำ วิทยานิพนธ์ ให้มีประสิทธิภาพนั้น นักศึกษาจะต้องมีความรู้โดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัย ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็วและสามารถเข้าถึงได้ง่าย ซึ่งสามารถตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาคำใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ โดยศึกษากลุ่มผู้ใช้ระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความต้องการสารสนเทศที่มีความทันสมัย ถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าและการทำวิจัย ซึ่ง ผลจากการศึกษาจะทำให้ทราบพฤติกรรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ตลอดจนปัญหาในการใช้ ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการ บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน สมเด็จเจ้าพระยาให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการซึ่งจะนำไปสู่คุณภาพของงานบริการ ฐานข้อมูลออนไลน์ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคำใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนัก วิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและ เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีขอบเขตดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการศึกษาการใช้ฐานข้อมูล 12 ฐานที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจัดให้บริการ ได้แก่ ฐานข้อมูล ProQuest Digital Dissertations ฐานข้อมูล ScienceDirect ฐานข้อมูล ABI/ INFORM ฐานข้อมูล H.W.Wilson ฐานข้อมูล ACM Digital Library ฐานข้อมูล ISI Web of Science ฐานข้อมูล SpringerLink ฐานข้อมูล Academic Search Premier ฐานข้อมูล Education Research Complete ฐานข้อมูล Computers & Applied Sciences Complete ฐานข้อมูล Emerald Management e-Journal ฐานข้อมูล ACS Publications ซึ่งผู้ใช้สามารถสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ได้จากคอมพิวเตอร์ภายในสำนักวิทยบริการหรือภายนอกมหาวิทยาลัย

ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 1,136 คน ที่ลงทะเบียนในปีการศึกษา 2553 (ข้อมูลจาก : สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2554)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน จำนวน 311 คน การคำนวณกลุ่มตัวอย่างใช้การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane, 1973, p. 886-887) โดยคำนวณตามขั้นตอนดังนี้ แบ่งกลุ่มประชากรตามสัดส่วนของคณะสาขาวิชาและจากนั้นจะสุ่มแบบง่ายเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ

ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

1. ตัวแปรอิสระได้แก่ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้บริการในสำนักวิทยบริการจำนวน 12 ฐาน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2.2 ความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2.3 ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2.4 แนวทางการแก้ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงสภาพการใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. เพื่อนำข้อมูลด้านสภาพ ความต้องการ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการบริการฐานข้อมูลออนไลน์ในสำนักวิทยบริการต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึง ฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จัดให้บริการแก่ผู้ใช้ผ่านระบบเครือข่ายมหาวิทยาลัยและผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประกอบด้วยฐานข้อมูลบรรณานุกรมพร้อมสาระสังเขปและฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม ซึ่งครอบคลุมแหล่งข้อมูลประเภทต่างๆ เช่น บทความวารสารงานวิจัยวิทยานิพนธ์มาตรฐาน เป็นต้น

การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึง วัตถุประสงค์การใช้ ลักษณะของข้อมูล วิธีการเข้าถึง แหล่งข้อมูล เวลาที่ใช้ ความทันสมัยของข้อมูล รูปแบบการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึง ความจำเป็นทางด้านการเรียนการสอนที่ต้องการศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายๆเรื่องที่ต้องการจากฐานข้อมูลออนไลน์และเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการจากการสืบค้นและการเข้าถึงในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

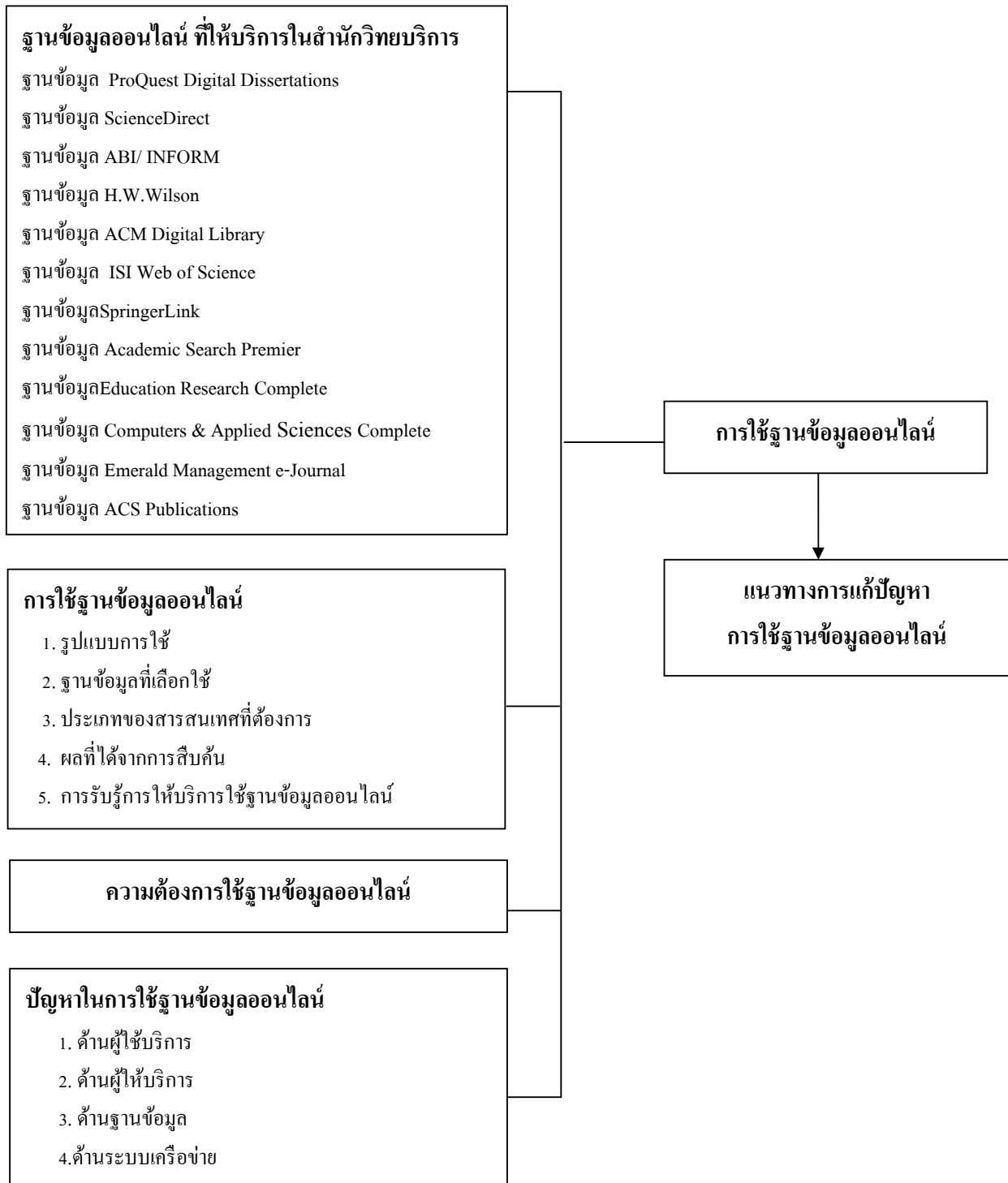
ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึง ข้อขัดข้องและอุปสรรคในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ที่ต้องพิจารณาแก้ไขที่ผู้ใช้บริการพบในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการฯ รวมถึงบุคลากรในการให้บริการการจัดระบบการให้บริการอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่ายฯ

การให้บริการ หมายถึง บริการฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักวิทยบริการจัดขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้รับความสะดวกในการค้นคว้าหาข้อมูลในการวิจัยและรวมถึงบุคลากรในการให้บริการ / งานบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าเช่น การเรียนรู้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูล

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งปริญญาโทและปริญญาเอก ทุกสาขาวิชาและชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรที่เปิดสอน ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาและยังคงสภาพเป็นนักศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2553

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา หมายถึง หน่วยงานหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีหน้าที่จัดหา รวบรวม ทรัพยากรสารสนเทศทุกรูปแบบในสาขาวิชาที่มหาวิทยาลัยเปิดสอน ให้บริการทางวิชาการ สนับสนุนการเรียนการสอนและการค้นคว้าวิจัยแก่ผู้ใช้บริการ

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 7 ด้านดังนี้

1. ความเป็นมาของฐานข้อมูลออนไลน์
2. บริการฐานข้อมูลออนไลน์
3. การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์
4. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์
5. การจัดการบริการฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
6. การให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของฐานข้อมูลออนไลน์

ความหมายของฐานข้อมูลออนไลน์

คำว่า ฐานข้อมูลออนไลน์มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ฐานข้อมูล หมายถึง การรวบรวมข้อเท็จจริง สารสนเทศในรูปแบบที่อ่านได้โดยคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วยแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์หลายแฟ้มที่สัมพันธ์กัน แฟ้มข้อมูลแต่ละแฟ้มประกอบด้วยระเบียบ ซึ่งอาจเป็นข้อเท็จจริงหรือตัวเลข รายการบรรณานุกรมหรือสาระสังเขป หรือเนื้อหาเต็มรูปแบบของบทความในสารานุกรม เอกสารทางวิชาการ หรือรายงานวิจัย โดยปกติแล้วจะสัมพันธ์กันโดยเนื้อหาวิชา เช่น เคมี หรือชนิดของสิ่งพิมพ์ที่อ้างถึง เช่นสิทธิบัตร หนังสือพิมพ์ ฐานข้อมูลในรูปแบบที่อ่านได้โดยคอมพิวเตอร์ สามารถให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงโดยการค้นจากเทอร์มินัลซึ่งอยู่ห่างไกลโดยระบบออนไลน์ (นงลักษณ์ ไม่น่ายักิจ, 2543, น.3)

ฐานข้อมูล ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Database ซึ่งในพจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ฉบับปรับปรุงใหม่ หมายถึง การจัดรวบรวมข้อสนเทศหรือข้อมูลของเรื่องต่างๆ ไว้ในรูปแบบที่พร้อมเรียกมาใช้ได้ทันทีเมื่อต้องการ การเรียกฐานข้อมูลนั้นอาจเรียกเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งมาใช้ประโยชน์ เป็นครั้งคราวก็ได้ ฐานข้อมูลที่ดียิ่งควรจะได้รับการปรับให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา (ทักษิณา สวานานนท์, 2546, น.165-166)

ฐานข้อมูล หมายถึง แหล่งรวมของสารสนเทศที่มีความสัมพันธ์กันและนำมาบันทึกเก็บไว้ในรูปแบบที่อ่านได้ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมบริหารจัดการ สามารถค้นคืนข้อมูลต่างๆ ที่ได้บันทึกไว้มาแสดงผลทางหน้าจอ ฐานข้อมูลหนึ่งอาจประกอบไปด้วยแฟ้มข้อมูลหลายๆ แฟ้มหรือเพียงแฟ้มข้อมูลเดียวก็ได้ ขึ้นอยู่กับการจัดเก็บและการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างระเบียบข้อมูล โดยมีระบบจัดการข้อมูลเป็นตัวกำหนดโครงสร้างที่ใช้ในการจัดเก็บและค้นคืน(อาภากร ธาตุโลหะ, 2554, น.84)สามารถประมวลและสรุปความหมายได้ดังนี้

ออนไลน์ หมายถึง การเชื่อมต่อโดยตรงกับคอมพิวเตอร์และสามารถใช้งานได้ใน การสื่อสาร ข้อมูลจะหมายถึงการเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นที่อยู่ในระยะไกล เช่น การเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์แม่ข่ายในข่ายงานรับ-ให้บริการ (กิดานันท์มลิทอง, 2539, น.315) นอกจากนั้นยังเป็นการเรียกใช้ข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์โดยตรง ลักษณะการเรียกใช้ข้อมูลจะเป็นแบบทันทีทันใด และสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลในขณะนั้นได้

ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึงฐานข้อมูลออนไลน์เป็นฐานข้อมูลที่บริษัทเอกชนต่างๆทำขึ้น โดยมีการลงทุนจัดหาจัดเก็บข้อมูลด้านต่างๆไว้แล้วเสนอบริการไปยังองค์กรหน่วยงานทั้งหลายที่คิดว่าอาจจำเป็นต้องใช้ข้อมูลลักษณะนั้นหากองค์กรหน่วยงานนั้นสนใจก็จะบอกรับเข้าไปอยู่ในเครือข่ายเมื่อมีการเรียกใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลผู้ใช้ต้องชำระค่าบริการตามอัตราที่ตกลงกัน(พวาพันธุ์เมฆา2541, น.211)

ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึง การเข้าถึงโดยผ่านระบบโทรคมนาคม ซึ่งระบบออนไลน์ประกอบด้วยคอมพิวเตอร์กลางที่เก็บฐานข้อมูลขนาดใหญ่หลายฐานข้อมูล และสามารถส่งข้อมูลให้แก่ผู้ใช้ที่อยู่ปลายทางที่ห่างไกลได้ เทอร์มินัลจะเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ของศูนย์บริการที่เรียกว่า (Host) องค์กรที่เป็นเจ้าของข้อมูลที่เก็บในคอมพิวเตอร์ คือผู้ผลิตหรือผู้จัดให้บริการสารสนเทศ (Information provider) ซึ่งผู้ใช้บริการฐานข้อมูลจะติดต่อกับคอมพิวเตอร์กลางด้วยโทรศัพท์ซึ่งจะหมุนผ่านโมเด็มและสามารถค้นหาเรียกสารสนเทศที่ต้องการโดยใช้ซอฟต์แวร์ การหาและการค้นคืนที่ติดตั้งในระบบ (ประภาวดี สืบสนธิ, 2543, น. 49)

ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึง คลังข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต สารสนเทศจะได้รับการรวบรวมและจัดเก็บ เพื่อให้สามารถค้นคืนได้ในรูปของฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่ในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ผู้ใช้สามารถแลกเปลี่ยนและเข้าถึงสารสนเทศได้ในระบบเชื่อมต่อโดยตรงโดยไม่มีโครคอมพิวเตอร์ เช่น PC ซึ่งเป็นเสมือนประจักษ์นำเข้าสู่ระบบออนไลน์ (ผ่องพรรณ แยมเขไข 2543, น.5)

ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึง ฐานข้อมูลที่อยู่ภายนอกสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศฐานข้อมูลระบบออนไลน์เป็นทั้งข้อมูลเชิงบรรณานุกรมและข้อมูลที่ไม่ใช่รายการบรรณานุกรมแต่เป็นประเภทที่ให้ข้อเท็จจริงข้อมูลตัวเลขหรือสาระเนื้อหาที่สมบูรณ์การเข้าถึงข้อมูลทำได้โดยผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์เช่นอินเทอร์เน็ต(วิเชียรนิตยะกุล, 2543, น. 34)

ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึง ข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับการรวบรวมและจัดเก็บอย่างมีระบบ ในเครื่องคอมพิวเตอร์โดยกระบวนการทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการค้นคืนทางไกล ที่สะดวกและรวดเร็วของผู้ใช้ข้อมูล (ชมพูนุช บุญญวรรณ, 2545, น.39)

จากคำจำกัดความของฐานข้อมูลออนไลน์ที่กล่าวมาสามารถประมวลและสรุปความหมายได้ ดังนี้ฐานข้อมูลออนไลน์หมายถึง ข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับการจัดเก็บอย่างมีระบบเพื่อให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นข้อมูลโดยให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศตลอดเวลา

ประวัติของฐานข้อมูลออนไลน์

ในอดีตฐานข้อมูลที่ค้นผ่านศูนย์บริการส่วนใหญ่จะเป็นการค้นโดยตรงจากผู้ผลิตฐานข้อมูล ซึ่งมีหน้าที่ผลิตฐานได้หลายๆ ฐานโดยใช้คำสั่งชุดเดียวกัน ทำให้ผู้ผลิตฐานข้อมูลสามารถขายข้อมูลให้กับศูนย์บริการได้ทีละหลายแห่ง ซึ่งในระยะต่อมาผู้ผลิตฐานข้อมูลเริ่มขายฐานข้อมูลให้กับสำนักพิมพ์ผู้ผลิต ซีดีรอม โดยส่วนใหญ่แล้วข้อมูลในแต่ละฐานจะเหมือนกันเพียงแต่อยู่ในสื่อที่ต่าง ๆ กัน และจะมีความแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย เช่น ขอบเขต (Field) ที่สามารถค้นหาได้น้อยกว่า หรือขอบเขตที่ครอบคลุมน้อยกว่า เป็นต้น

ฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ เกิดขึ้นครั้งแรก เมื่อปี ค.ศ.1969 โดยเป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมประกอบด้วยรายการอ้างอิงและสาระสังเขปงานต่างๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ เช่น Chemical Abstracts และ Medline ที่ครอบคลุมวรรณกรรมทางเคมีและการแพทย์ทั่วโลก ซึ่งต่อมาในปี ค.ศ.1970 หอสมุดแพทย์แพทยอเมริกัน (NLM) Mead Data Center, DIALOG และ SDG เปิดบริการค้นฐานข้อมูลออนไลน์ ในช่วงนั้นอุตสาหกรรมสารสนเทศออนไลน์เติบโตอย่างแข็งแกร่ง สาเหตุประการหนึ่งคือเกิดความซับซ้อนในระบบและความสามารถของระบบในระยะแรกที่สามารถสื่อได้แต่ภาพนิ่ง ตลอดจนค่าใช้จ่ายเวลาในการต่อระบบ ซึ่งในเวลาต่อมาฐานข้อมูลออนไลน์ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงและเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในปลายศตวรรษ 1960 มีเพียง 12 ฐาน ในปี ค.ศ.1975 มีฐานข้อมูลเพิ่มขึ้น 301 ฐาน ในปี ค.ศ.1983 มีฐานข้อมูล 1,800 ฐาน ในปี ค.ศ.1988 มีฐานข้อมูล 4,200 ฐาน และในปัจจุบันมีมากกว่า 5,500 ฐาน (ประภาวดี สืบสนธิ, 2543 ,น.49 ; นงลักษณ์ ไม่น่าอาย,2543, น. 63)

ความสำคัญของฐานข้อมูลออนไลน์

ข้อมูลและสารสนเทศเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของสังคมสมัยใหม่ที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีสติปัญญาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติและสังคมโลกในด้านต่างๆ ให้เจริญก้าวหน้าปัจจุบันข้อมูลและสารสนเทศเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีปริมาณมากมายทั้งสารสนเทศที่อยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์และฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์การเพิ่มขึ้นของจำนวนสารสนเทศมีผลกระทบต่อห้องสมุดในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศและบริการสารสนเทศดังนั้นห้องสมุดเกือบทุกแห่งได้จัดหาฐานข้อมูลออนไลน์มาให้บริการแก่ผู้ใช้ทำให้การเข้าถึงสารสนเทศ

ขยายขอบเขตออกไปอย่างกว้างขวางและเปิดโอกาสให้ผู้ผู้ใช้ได้รับข้อมูลที่ทันสมัยได้สะดวกรวดเร็ว และช่วยประหยัดเวลาในการค้นคืนสารสนเทศได้เป็นอย่างมากฐานข้อมูลออนไลน์จัดว่ามีประโยชน์ ทั้งต่อผู้ใช้บริการและห้องสมุดดังนี้ (Tenopir & Read, 2000, p.234)

1. ช่วยประหยัดงบประมาณของห้องสมุด การบอกรับฐานข้อมูลออนไลน์เป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในการบอกรับวารสาร เนื่องจากลดจำนวนการบอกรับวารสารที่ชำรุดลงได้ รวมทั้งไม่ต้องเสียเนื้อที่ในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดเก็บ

2. ช่วยขยายขอบเขตในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่กระจัดกระจายอยู่ในแหล่งสารสนเทศทั่วโลก

3. เป็นเครื่องมือช่วยชี้แนะแหล่งสารสนเทศที่อยู่ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นส่วนเสริมให้สามารถเข้าถึงสื่อสิ่งพิมพ์ได้รวดเร็ว ถูกต้อง และตรงกับความต้องการ

4. สามารถสืบค้นสารสนเทศโดยไม่จำกัดระยะเวลาและสถานที่ ผ่านระบบการสื่อสารโทรคมนาคม ทำให้การสืบค้นทำได้สะดวกและรวดเร็ว

5. ผลการสืบค้นมีความเฉพาะเจาะจง และสามารถค้นหาเรื่องที่มีหลายแนวคิดในเรื่องเดียวกันได้ง่าย โดยไม่จำกัดว่าจะต้องค้นเพียงหัวข้อเรื่องเดียวเท่านั้น

6. ข้อมูลมีความทันสมัย ข้อมูลในฐานข้อมูลจะมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เนื่องจากการปรับปรุงข้อมูลทำได้รวดเร็วกว่าการปรับปรุงข้อมูลอยู่ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ฐานข้อมูลแต่ละฐานจะมีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย เช่น ปรับปรุงทุกวัน

ประเภทของฐานข้อมูลออนไลน์

การแบ่งประเภทของฐานข้อมูล สามารถแบ่งประเภทตามลักษณะเนื้อหาข้อมูล ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น ฐานข้อมูลอ้างอิง และ ฐานข้อมูลค้นแหล่ง

1. ฐานข้อมูลอ้างอิง (Reference databases) เป็นฐานข้อมูลที่อ้างอิง หรือชี้แนะแหล่งของสารนิเทศ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงเนื้อหาที่สมบูรณ์ของสารนิเทศที่ต้องการ ได้ฐานข้อมูลประเภทนี้ยังสามารถแบ่ง ได้ 2 ประเภท คือ

1.1 ฐานข้อมูลบรรณานุกรม (Bibliographic databases) เป็นฐานข้อมูลที่พบมากที่สุดในปัจจุบัน ให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมที่แสดงลักษณะและเนื้อหาของสิ่งพิมพ์

1.2 ฐานข้อมูลแนะแหล่งสารนิเทศ (Referral databases) เป็นฐานข้อมูลที่ประกอบด้วยรายละเอียดของแหล่งชี้แนะ อาจมีสาระสังเขปหรือเนื้อหาย่อของแหล่งสารนิเทศ นอกเหนือจากสิ่งพิมพ์ได้แก่ แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล องค์กร โครงการวิจัย วัสดุ

2. ฐานข้อมูลค้นแหล่ง (Source database) เป็นฐานข้อมูลที่มีข้อมูลสมบูรณ์ จัดว่าเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิประกอบด้วย สารนิเทศที่เตรียมไว้สำหรับเผยแพร่โดยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์

สารนิเทศที่เตรียมไว้จะไม่มีใครกลั่นกรองหรือสูญเสียไปจากฐานข้อมูล และผู้ใช้สามารถเข้าถึงระเบียบต่างๆ ที่มีอยู่ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด ฐานข้อมูลประเภทยังสามารถแบ่งได้ 4 ประเภท คือ

2.1 ฐานข้อมูลตัวเลข (Numeric database) เป็นฐานข้อมูลที่ให้ข้อมูลเฉพาะตัวเลขและสถิติ หรือข้อมูลสถิติเชิงวิเคราะห์ อาจจัดทำเป็นรายปี รายเดือน หรือรายสัปดาห์

2.2 ฐานข้อมูลเนื้อหาตัวเลข (Textual numeric databases) เป็นฐานข้อมูลผสมระหว่างข้อมูลตัวเลขสถิติ และรายละเอียดเนื้อหาของสารนิเทศ

2.3 เกี่ยวกับคุณสมบัติทางเคมีหรือฟิสิกส์ และคำศัพท์ต่างๆ

2.4 ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม (Full text databases) เป็นฐานข้อมูลที่ให้เนื้อหาสมบูรณ์ตรงตามเอกสารต้นฉบับ

บริการฐานข้อมูลออนไลน์

บริการฐานข้อมูลออนไลน์เป็นบริการที่ผู้จัดให้บริการต้องเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึง ความเหมาะสมของฐานข้อมูล ความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้อุปกรณ์เกี่ยวกับการค้นคืนฐานข้อมูลออนไลน์ การจัดบริการฐานข้อมูลออนไลน์มีองค์ประกอบหลายส่วน ได้แก่ ผู้ผลิตฐานข้อมูล ผู้ให้บริการฐานข้อมูลเครือข่ายและระบบคอมพิวเตอร์ (Chowdhury,2001, p.132) ดังนี้

1. ผู้ผลิตฐานข้อมูลหมายถึงหน่วยงานที่รวบรวมสารสนเทศที่มีเนื้อหาสอดคล้องกันในสาขาวิชาต่างๆและจัดทำบรรณานุกรมดัชนีคำค้นการจัดเก็บสารสนเทศที่รวบรวมได้จะทำในลักษณะเดียวกันโดยมีมาตรฐานควบคุมเป็นกลุ่มมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศที่ครอบคลุมมาตรฐานในหลายสาขาวิชาเช่นมาตรฐานด้านคอมพิวเตอร์มาตรฐานด้านโทรคมนาคมและการสื่อสารมาตรฐานการพิมพ์และมาตรฐานด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์การจัดเก็บสารสนเทศให้มีมาตรฐานเดียวกันทำให้การสร้างฐานข้อมูลมีวิธีการจัดเก็บรูปแบบเดียวกันส่งผลให้สามารถแลกเปลี่ยนและใช้สารสนเทศร่วมกันได้มาตรฐานการจัดเก็บสารสนเทศเพื่อการผลิตฐานข้อมูลประกอบด้วยมาตรฐานต่อไปนี้

1.1 มาตรฐานหลักเกณฑ์การทำรายการแบบแองโกลอเมริกัน (Anglo – American Cataloging Rules - AACR) เป็น1.1 มาตรฐานที่ใช้เพื่อลงรายการชื่อเจ้าของผลงาน ชื่อสถาบันและลักษณะของสารสนเทศซึ่งในปัจจุบันมีการปรับปรุงและแก้ไขเป็นฉบับ AACR2

1.2 มาตรฐานการลงรายการทางบรรณานุกรมที่คอมพิวเตอร์อ่านได้ (Machine Readable Cataloging - MARC) ปัจจุบันใช้ MARC21

1.3 มาตรฐานในการจัดทำบรรณานุกรม เป็นมาตรฐานในการพิจารณาเนื้อหาเอกสารวิธีการเลือกหัวเรื่องและวิธีการเลือกศัพท์บรรณานุกรม ได้แก่ ISO5963 : 1985 และ ISO999 : 1996

1.4 มาตรฐานสำหรับการเขียนสาระสังเขป เป็นมาตรฐานในการจัดทำ สาระสังเขปเพื่อการจัดทำเอกสารฉบับเต็ม ได้แก่ ANSI Z39.14-1979 ซึ่งเป็นรูปแบบที่ใช้ใน ฐานข้อมูลออนไลน์มากที่สุด

1.5 มาตรฐานการสร้างบรรณานุกรม เป็นมาตรฐานที่ใช้ในการสร้างบรรณานุกรม สัพท์ทั้งแบบภาษาเดียวและหลายภาษา ได้แก่ ISO2788 : 1986

1.6 มาตรฐานเมทาตาทา เป็นมาตรฐานที่ช่วยในการกำหนดโครงสร้างสำหรับ การจัดเก็บและค้นคืนสารสนเทศดิจิทัล

1.7 มาตรฐานสำหรับตัวภาษาดำกั๊ก เป็นป้ายเขตข้อมูลและเครื่องหมายที่ เขียนกำกับข้อมูลที่บันทึกสำหรับช่วยให้ค้นหาสารสนเทศได้ดี ภาษาตัวกำกับที่นิยมใช้คือ เอสจีเอ็มแอล (Standard generalized Markup Language- SGML) เอชทีเอ็มแอล (Hypertext Markup Language- HTML) และเอ็กซ์เอ็มแอล (Extensible Markup Language- XML)

ในปัจจุบันหน่วยงานที่ผลิตฐานข้อมูลออนไลน์มีหลายประเภทได้แก่ หน่วยงานภาครัฐและ หน่วยงานภาคเอกชนและหน่วยงานที่ไม่แสวงผลกำไร

หน่วยงานภาครัฐ เป็นหน่วยงานที่ผลิตฐานข้อมูลที่มีลักษณะของฐานข้อมูลวิชาการ เช่น หน่วยงานทางด้านการศึกษาของสหรัฐอเมริกาผลิตฐานข้อมูลอิริก (ERIC)เป็นฐานข้อมูลทางด้าน การศึกษา

หน่วยงานภาคเอกชน เป็นหน่วยงานที่ผลิตฐานข้อมูล เพื่อจัดหารายได้ ฐานข้อมูลที่ผลิตมี ลักษณะเป็นฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ที่มีเนื้อหาหลายสาขาวิชา เช่น สำนักพิมพ์ EBSCO ผลิตฐานข้อมูล EBSCOhost ซึ่งเป็นสารสนเทศที่จัดให้บริการรวบรวมมาจากสิ่งพิมพ์ของสำนักพิมพ์

2. ผู้จัดให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์หมายถึงหน่วยงานที่จัดหาฐานข้อมูลจัดทำบรรณนิ ช่วยการค้นและพัฒนาโปรแกรมระบบค้นคืนโดยคำนึงถึงความถูกต้องความสะดวกและรวดเร็ว ในการค้นคืนสารสนเทศนอกจากนั้นผู้จัดให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์จะต้องจัดทำคู่มือ ประกอบการค้นคืนและจัดอบรมพื้นฐานเพื่อช่วยผู้ใช้ในการค้นคืนสารสนเทศปัจจุบันผู้จัด ให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานเดียวกับผู้ผลิตฐานข้อมูลออนไลน์เนื่องจาก ผู้ผลิตฐานข้อมูลออนไลน์ทราบถึงรายละเอียดของสารสนเทศที่จัดทำเพื่อจัดให้บริการอย่าง เหมาะสมโดยแบ่งออกเป็น4ประเภทคือ

2.1 กลุ่มผู้จัดให้บริการฐานข้อมูลหลายสาขาวิชาเป็นกลุ่มที่ให้บริการฐานข้อมูล ออนไลน์ตั้งแต่ระยะแรกที่มีการจัดให้บริการในประเทศสหรัฐอเมริกาฐานข้อมูลออนไลน์ที่ผู้จัด จำหน่ายให้บริการนั้นมีการกำหนดขอบเขตในแต่ละฐานข้อมูลเช่นบริษัท Dialog InformationService, Inc. จัดจำหน่ายฐานข้อมูล DIALOGและอีกองค์กรหนึ่งที่จัดให้บริการ

ฐานข้อมูลออนไลน์ประเภทนี้คือ System Development Corporation ในปัจจุบันคือ ORBIT Search Service ซึ่งจัดให้บริการฐานข้อมูลควาสเทล-ออร์บิต (Questel-Orbit)

2.2 กลุ่มผู้จัดให้บริการฐานข้อมูลเฉพาะสาขาวิชา/เฉพาะด้านซึ่งทำให้ผู้ใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ได้รับสารสนเทศตรงตามความต้องการยิ่งขึ้นตัวอย่างกลุ่มผู้จัดให้บริการฐานข้อมูลเฉพาะสาขาวิชาเช่นบริษัท Reed Elsevier Groups จัดให้บริการฐานข้อมูล LEXIS –NEXIS ซึ่งเป็นฐานข้อมูลทางด้านธุรกิจและการเงิน

2.3 กลุ่มผู้จัดให้บริการฐานข้อมูลสำนักพิมพ์เป็นกลุ่มที่รวบรวมสารสนเทศสิ่งพิมพ์ของสำนักพิมพ์ต่างๆจัดทำเป็นฐานข้อมูลออนไลน์ซึ่งถือเป็นแนวทางหนึ่งของการจัดให้บริการของสำนักพิมพ์ตัวอย่างผู้จัดจำหน่ายฐานข้อมูลสำนักพิมพ์เช่นสำนักพิมพ์ EBSCO จัดจำหน่ายฐานข้อมูล EBSCO host

2.4 กลุ่มผู้จัดให้บริการฐานข้อมูลที่เป็นกลางกลุ่มผู้จัดให้บริการฐานข้อมูลประเภทนี้เป็นกลุ่มที่ให้บริการฐานข้อมูลซีดี-รอมและฐานข้อมูลออนไลน์ผ่านเว็บไซต์เช่นฐานข้อมูล OvidTechnologies

2.5 กลุ่มผู้จัดให้บริการฐานข้อมูลที่ไม่หวังผลกำไรเป็นกลุ่มที่จัดทำหรือพัฒนาฐานข้อมูลขึ้นเองและมุ่งเน้นเผยแพร่สารสนเทศเพื่อสาธารณะประโยชน์เช่น The Online ComputerCenter, Inc. จัดให้บริการฐานข้อมูล OCLC

เนื่องจากผู้ให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์หรือกลุ่มผู้จัดจำหน่ายส่วนมากมีการจัดให้บริการในลักษณะของการบริการเชิงพาณิชย์ ผู้จัดให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์มีวิธีการชำระค่าใช้จ่ายในการใช้ฐานข้อมูลได้หลายวิธี เช่น ชำระค่าธรรมเนียมรายปีและสามารถเข้าไปใช้ได้โดยไม่จำกัดอัตราการเข้าใช้หรือชำระค่าใช้จ่ายเมื่อเข้าใช้บริการ เป็นต้น

3.เครือข่ายและระบบคอมพิวเตอร์เครือข่ายคอมพิวเตอร์ทำหน้าที่เชื่อมต่อการค้นคืนสารสนเทศระหว่างผู้ใช้กับผู้ให้บริการฐานข้อมูลปัจจุบันฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่จัดให้บริการผ่านเว็บไซต์ของผู้ผลิตการค้นคืนสารสนเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์สามารถทำได้โดยการค้นคืนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในรูปแบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยผู้ใช้งานสามารถค้นคืนสารสนเทศในเวลาและสถานที่ใดก็ได้ที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตระบบคอมพิวเตอร์หมายถึงเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทำหน้าที่เชื่อมต่อระหว่างผู้ใช้กับบริการต่างๆของฐานข้อมูลออนไลน์ระบบคอมพิวเตอร์มีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วนคือเครื่องโกลแอนท์ซึ่งเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ผู้ใช้ป้อนคำสั่งและรับผลการค้นจากฐานข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเช่นเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลและคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กบริการฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่มีหน่วยความจำเป็นเครื่องโกลแอนท์โดยมีอุปกรณ์เชื่อมต่อหลายชิ้นเช่นเครื่องพิมพ์ใช้พิมพ์ผลการค้นถ้าโพงใช้เพื่อแสดงผลการค้นคืนในรูปแบบเสียง

ส่วนที่ 2 คือเครื่องเซิร์ฟเวอร์เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จัดเก็บสารสนเทศจากฐานข้อมูลและประมวลผลการค้นคืนกลับสู่เครื่องไคลเอนท์ของผู้ใช้บริการ(ผ่องพรรณแย้มแจ๋, 2544, น.7-9)

บริการฐานข้อมูลออนไลน์เป็นบริการที่ห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป จัดไว้สำหรับผู้ใช้ซึ่งมีสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการค้นคืนอยู่หลายรูปแบบได้แก่ สารสนเทศที่เป็นรายการทางบรรณานุกรม สถิติ หรือข้อมูลที่เป็นเนื้อหาเต็มตามต้นฉบับและอยู่ในรูปอื่นๆ ผู้ใช้บริการที่เป็นสมาชิกสามารถค้นได้จากห้องสมุด และสถานที่อื่นๆ เช่น จากเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่เรียกค้นจากบ้านหรือจากที่ทำงานโดยผ่านระบบโทรคมนาคม(อากาศร ชาติโลหะ, 2554, น.86)

ประเภทของบริการฐานข้อมูลที่ห้องสมุดทั่วไปมีให้บริการ ได้แก่

1.บริการฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ (Online Public Access Catalog-OPAC)เป็นฐานข้อมูลที่ หน่วยงาน สถาบัน หรือแหล่งบริการสารสนเทศนั้นๆ จัดทำขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ในการค้นหา หนังสือ บทความวารสาร สื่อโสตทัศน์ รายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ ซึ่งส่วนใหญ่ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจะจัดเก็บฐานข้อมูลทั้งในระบบออฟไลน์และออนไลน์ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้ได้รับความสะดวกรวดเร็วในการค้นคืน

2.บริการฐานข้อมูลสำเร็จรูปที่บันทึกในซีดีรอม เป็นฐานข้อมูลที่หน่วยงาน สถาบัน หรือแหล่งบริการสารสนเทศนั้นๆ จัดทำมาตามความต้องการของผู้ใช้ พัฒนาขึ้นแทนสื่อสิ่งพิมพ์และวัสดุย่อส่วน เนื่องจากสามารถจัดเก็บข้อมูลได้เป็นจำนวนมาก และสามารถจัดเก็บสารสนเทศได้ทั้งที่เป็นตัวอักษร ภาพ และเสียง

3. บริการฐานข้อมูลระบบออนไลน์ (Online services) เป็นฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นผ่านระบบเครือข่ายได้ในเวลาเดียวกันหลายคน แม้จะอยู่ต่างสถานที่กัน มีข้อมูลครบถ้วนและทันสมัยกว่าข้อมูลจากซีดีรอม เพราะสามารถเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงได้ตลอดเวลา เช่น ฐานข้อมูล ScienceDirectฐานข้อมูล ACM Digital Library เป็นต้น

4.บริการต่างๆ ในระบบอินเทอร์เน็ต (Internet services) เป็นบริการที่หน่วยงาน สถาบันหรือแหล่งบริการสารสนเทศ มุ่งที่จะให้สมาชิกใช้ทรัพยากร ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ อย่างคุ้มค่าที่สุดและสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้กว้างขวางมากที่สุด บริการต่างๆ ในอินเทอร์เน็ต เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (File transfer protocol) บริการกลุ่มสนทนาและข่าวสาร บริการค้นหาแฟ้มและฐานข้อมูล เป็นต้น

น้ำทิพย์ วิภาวิน(2547, น.161-162)แบ่งประเภทของฐานข้อมูลในห้องสมุดเป็น 2 ลักษณะได้แก่

1.ฐานข้อมูลบรรณานุกรม (Bibliographic database) ให้ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหนังสือ บทความวารสารและสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ ฐานข้อมูลในห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรม

หรือฐานข้อมูลอ้างอิง ได้แก่ฐานข้อมูลหนังสือ วารสาร สื่อโสตทัศน์ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ เป็น ซึ่งบางครั้งเรียกฐานข้อมูลบรรณานุกรมว่า Library Catalog หรือ OPAC

2.ฐานข้อมูลต้นแหล่ง (Source database)หรือฐานข้อมูลเนื้อหาเต็มรูปแบบ เป็นฐานข้อมูลที่แสดงเนื้อหาของข้อมูลโดยตรงให้ข้อมูลประเภทตัวเลข สถิติและเนื้อหาเต็มรูปแบบซึ่งผู้ใช้สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้ทันที ฐานข้อมูลอาจอยู่ในรูปซีดี-รอมหรือฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้บริการผ่านอินเทอร์เน็ต เช่นสารานุกรมออนไลน์ ฐานข้อมูลตัวเลข ฐานข้อมูลรูปภาพ

นอกจากนี้ยังจำแนกฐานข้อมูลตามลักษณะของการทำงานดังนี้

1.ฐานข้อมูลบรรณานุกรมจากการทำงานของระบบห้องสมุดอัตโนมัติ เป็นฐานข้อมูลทรัพยากรห้องสมุดแต่ละแห่งที่แสดงคุณสมบัติทรัพยากรสารสนเทศ เลขหมู่ สถานที่จัดเก็บ สถานที่ยืม-คืน

2.ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดพัฒนาขึ้นเองในบางสาขาวิชาที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลหนังสือหายาก วิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็นต้น

3.ฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ เป็นฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดบอกรับเป็นสมาชิก ผู้ใช้ภายในสถาบันสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทันทีที่ต้องการถ้าใช้ข้อมูลจากภายนอกมหาวิทยาลัยจะต้องมีรหัสผ่าน

4.วารสารอิเล็กทรอนิกส์ เป็นวารสารออนไลน์ที่ห้องสมุดบอกรับเป็นสมาชิกเพื่อให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงหรืออ่านวารสารนั้นได้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยผู้ใช้ภายในมหาวิทยาลัยสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทันทีที่ต้องการ ถ้าใช้ข้อมูลจากภายนอกมหาวิทยาลัยจะต้องมีรหัสผ่าน

5.จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นระบบสื่อสารที่ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้ส่งและผู้รับจะต้องมีที่อยู่ประจำที่เรียกว่า Electronic mail address เพื่อส่งข้อมูลและสื่อสารถึงกัน จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จะเป็นสื่อกลางการส่งผ่านข้อมูลหรือติดต่อผ่านกันระหว่างห้องสมุด การสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศ การยืมระหว่างห้องสมุดเป็นต้น

การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

1. การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

การเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์จำเป็นจะต้องใช้ฐานข้อมูลที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการเพื่อการประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และได้ผลสืบค้นที่ตรงกับความต้องการ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง โดยพิจารณาในด้านต่างๆ ได้แก่ (ศูนย์พัฒนาทรัพยากรการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553,ออนไลน์)

1. ขอบเขตเนื้อหา รายละเอียดของฐานข้อมูลออนไลน์แต่ละฐานมีเนื้อหาเกี่ยวกับสาขาวิชาใด เพื่อให้สามารถพิจารณาได้ว่าตรงกับความต้องการหรือไม่

2. ปริมาณเนื้อหาไม่มากพอ และอยู่ในรูปแบบที่ต้องการ ฐานข้อมูลออนไลน์ที่มีขนาดเล็กเกินไปจะทำให้ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลพบ และต้องหา
3. เนื้อหาทันสมัย ฐานออนไลน์ข้อมูลที่ดีจะต้องมีการปรับปรุงข้อมูลใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ
4. คุณภาพของข้อมูลออนไลน์ ควรมีการแจ้งให้ทราบถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำ ฐานข้อมูลออนไลน์ และนโยบายในเลือกฐานข้อมูลมาลงในฐานข้อมูลออนไลน์
5. เครื่องมือช่วยค้น พิจารณาว่าใช้ง่ายและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีคำแนะนำในการสืบค้นที่เข้าใจง่าย
6. ค่าใช้จ่าย พิจารณาว่าคุ้มค่ากับสารสนเทศที่ค้นได้

2.ความต้องการสารสนเทศและฐานข้อมูลออนไลน์

ความต้องการสารสนเทศเป็นคำที่ใช้แทนแนวความคิดที่ว่า ทำไมคนจึงต้องแสวงหาและใช้สารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลนั้นพบว่าตนตกอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องหาคำตอบ หาข้อเท็จจริง มาแก้ปัญหา และทำความเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความต้องการจึงเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อและทุกขณะในชีวิตประจำวัน (ประภาวดี สืบสนธิ์, 2541, น. 307) และได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่าความต้องการสารสนเทศดังนี้

Encyclopedia of Library and Information Science (1997,p.318) ได้ให้ความหมายของความต้องการสารสนเทศว่า เมื่อบุคคลพบว่าตนเองมีความต้องการสารสนเทศ ก็จะนำไปสู่การแสวงหาสารสนเทศเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ไม่ว่าจะเป็นการนำเอาประสบการณ์ที่มีอยู่เช่นความคิดหรือการกระตุ้นจากปัจจัยภายนอกเช่น การสืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ หรืออาจจะถามจากเพื่อนจากคนรู้จัก และอาจจะตัดสินใจไม่รับสารสนเทศเหล่านั้น เมื่อพบว่าความต้องการที่จะได้มานั้นยังไม่มีความจำเป็น หรือไม่สมารถที่จะค้นหาจนได้สารสนเทศที่สมบูรณ์

ความต้องการสารสนเทศ (Information need) หมายถึง ภาวะที่ผู้ใช้รู้สึกตนว่าจำเป็นต้องใช้สารสนเทศ แต่สารสนเทศที่ตนมีอยู่ไม่เพียงพอ ไม่ตรงกับความต้องการ หรือไม่ทันสมัย จึงต้องแสวงหาสารสนเทศจากที่อื่น ๆ ดังความต้องการสารสนเทศจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ผลักดันให้ผู้ใช้แสวงหาสารสนเทศด้วยวิธีต่าง ๆ (สมพร พุทธาพิทักษ์ผล, 2546, น.126)

Wilson (1981, p. 8) ได้กล่าวว่า นอกจากความต้องการที่เกิดขึ้นในตัวผู้ใช้แล้ว ยังมีปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับผู้ใช้ บทบาทในการทำงาน และสภาพแวดล้อมของผู้ใช้

ประเภทของความต้องการสารสนเทศ

ความต้องการสารสนเทศสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ความต้องการสารสนเทศตามเงื่อนไข เช่น ความต้องการที่จะต้องได้รับการตอบสนองโดยทันที มิฉะนั้นสารสนเทศที่ได้รับก็จะไม่มีประโยชน์ แต่ในบางครั้งเมื่อผู้ใช้เกิดความ ต้องการสารสนเทศก็สามารถคอยได้ (Rohde, 1986 , p. 52)

2. ความต้องการสารสนเทศตามขอบเขตของความต้องการ ได้แก่ความต้องการที่ กว้าง แคลบ และตรงเป้าหมายความต้องการที่มีขอบเขตกว้าง หมายความว่า ผู้ใช้ต้องขยายขอบเขต ความรู้ของตนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งออกไปอีก โดยการสำรวจหาอย่างกว้างขวาง ซึ่งบางครั้งก็เลยออกไปสู่ขอบเขตอื่น ด้วยความคาดหวังที่จะพบสารสนเทศที่มีประโยชน์ สำหรับผู้ใช้ที่รู้ความต้องการ สารสนเทศของตนเป็นอย่างดี ในระหว่างการค้นหาจะค่อยๆ เพิ่มขีดความสามารถในการลงความเห็น ว่าสารสนเทศที่ค้นได้ตรงกับความต้องการเพียงใด

ระดับความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้

นอกจากความต้องการสารสนเทศจะมีหลายประเภท ผู้ทำหน้าที่ให้บริการสารสนเทศ ซึ่งมี หน้าที่รวบรวมและค้นหาสารสนเทศให้กับผู้ใช้ปลายทาง ได้ตั้งข้อสังเกตจากประสบการณ์ในการ ให้บริการว่า ผู้ใช้ปลายทางจำนวนมากมาขอใช้บริการมีกระบวนเรื่องที่ตนต้องการไม่ตรงกับ ความต้องการสารสนเทศที่แท้จริงของตน

ดังนั้นจึงมีนักวิชาการจำนวนหนึ่งเสนอแนวคิดที่ว่า ความต้องการสารสนเทศไม่ว่าจะ เป็นประเภทใดก็ตาม มิได้มีเพียงระดับเดียว เพราะความต้องการสารสนเทศเป็นภาวะหรือสภาพทางจิต ซึ่งสลับซับซ้อนเช่นเดียวกับความต้องการของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ นักวิชาการเหล่านี้ได้นำแนวคิด ทางจิตวิทยามาประยุกต์เพื่อทำความเข้าใจกับความต้องการสารสนเทศมากขึ้น โดยมีนักวิชาการคน สำคัญได้แก่ เทเลอร์ (Taylor, 1968 , p. 178-194) ได้เสนอแนวความคิดว่า ความต้องการสารสนเทศนั้น สามารถแบ่งได้ 4 ระดับ

1. ระดับจิตได้สำนึกหรือระดับที่ไม่รู้ตัว ความต้องการในระดับนี้ผู้ใช้อาจยังไม่รู้ตัวว่ามีความ ต้องการสารสนเทศ
2. ระดับจิตสำนึก ผู้ใช้ตระหนักว่ามีความต้องการสารสนเทศแต่ยังไม่สามารถระบุได้อย่าง ชัดเจนว่าต้องการสารสนเทศในเรื่องใด
3. ระดับที่แสดงออกถึงความต้องการ เป็นความต้องการสารสนเทศในระดับที่ผู้ใช้สามารถ ระบุได้อย่างชัดเจน
4. ระดับที่ปรับตามระบบหรือบริการสารสนเทศเป็นความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้มี ความต้องการสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงไปตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ของผู้ใช้ ในด้านของเวลา หน้าที่ที่รับผิดชอบ และความจำเป็นในการใช้สารสนเทศ ขณะเดียวกัน ผู้ใช้ไม่

สามารถแสดงระดับความต้องการสารสนเทศของตนอย่างชัดเจน(สมพร พุทธาพิทักษ์ผล, 2546 ,น. 126-128)

สรุปได้ว่าความต้องการสารสนเทศเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์และบุคคลที่มองเห็นความต้องการของตนเอง ความต้องการสารสนเทศสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ ในชีวิตประจำวันและการแสดงออกโดยการแสวงหาสารสนเทศ

ความต้องการในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์มีดังนี้ (Klobas,1995, p. 95-114)

1. คุณภาพของฐานข้อมูลออนไลน์
2. ความยากง่ายในการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์
3. การเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์
4. ความคุ้มค่าที่ได้จากฐานข้อมูลออนไลน์

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้การใช้อินเทอร์เน็ต

แสงเดือน ผ่องพูน (2542, น.50-54) กล่าวถึง ปัญหาในการใช้สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ว่า อาจเกิดจากสาเหตุใน 3 ประเด็น ได้แก่

1.ปัญหาจากทรัพยากรสารสนเทศ

- 1.1 คุณภาพของสารสนเทศที่ได้จากฐานข้อมูลออนไลน์
- 1.2 ปัญหาในการอ้างอิงแหล่งความรู้ที่จากฐานข้อมูลออนไลน์
- 1.3 ปัญหาเกิดจากการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในระบบอินเทอร์เน็ต

2.ความยากง่ายในการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์

- 2.1 คำสำคัญที่ใช้แทนเนื้อหาสาระในฐานข้อมูล ควรออกแบบเพื่อให้ผู้ใช้ ใช้เวลาน้อยที่สุด
- 2.2 โครงสร้างของข้อมูลในคอมพิวเตอร์ ถ้าผู้ออกแบบไม่เข้าใจโครงสร้างอาจทำให้การประมวลผลผลลัพธ์ใช้เวลานาน
- 2.3 ปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้
- 2.4 โปรแกรมการจัดการภาษาสอบถาม เป็นการช่วยแปลคำถามของผู้ใช้
- 2.5 โปรแกรมจัดการข้อมูล ช่วยกลั่นกรองสิ่งที่ไม่สำคัญจากผู้ใช้ให้ระบบทำงานเร็วขึ้น ช่วยลดเวลาในการค้นหา
- 2.6 การแสดงข้อมูลแก่ผู้ใช้

3. ปัญหาในการสืบค้นและค้นคว้าที่เกิดจากพฤติกรรมของผู้ใช้

- 3.1 ไม่ทราบความต้องการที่แท้จริง ทำให้ไม่สามารถระบุแนวคิดของตนเองหรือถ่ายทอดออกมาเป็นคำค้นได้ หรือไม่ทราบคำที่จะค้น
- 3.2 เลือกคำศัพท์ที่ใช้ผิด ไม่ใช่คำศัพท์ที่ใช้แทนแนวคิดสำคัญหรือใช้คำศัพท์ที่กว้างหรือแคบเกินไป
- 3.3 ไม่ทราบว่าจะค้นจากแหล่งข้อมูลใด หรือใช้เครื่องมือใดค้น
- 3.4 ไม่เข้าใจวิธีการสืบค้น และไม่ทราบวิธีการค้นเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ
- 3.5 ไม่มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การพิมพ์ หรืออุปกรณ์สำหรับป้อนคำค้น
- 3.6 ไม่มีความเข้าใจวิธีการจัดเก็บข้อมูลบรรณานุกรมและกลยุทธ์ในการสืบค้นของระบบ
- 3.7 มีความพยายามน้อย มักจะใช้วิธีง่าย ๆ แก้ปัญหา และมักไม่ยอมใช้ตรรกะในการค้นหรือคำสั่งง่าย
- 3.8 ชอบใช้รายการหรือบรรณานุกรมเหมือนที่เคยใช้ เนื่องจากไม่ชอบอะไรที่ยุ่งยาก
- 3.9 มักจะสะกดคำค้นผิดและไม่ชอบวิธีการจัดคำ ทำให้ไม่พบข้อมูลที่ต้องการ

การจัดบริการฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1. ประวัติความเป็นมา

พ.ศ. 2536 โดยคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการ โครงการพัฒนาระบบสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยส่วนกลาง (Thai Library Network-Metropolitan: Thailinet) โครงการพัฒนาระบบสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (Provincial University Library Network: Pulinet) ต่อมาในปี พ.ศ. 2540 ได้มีการพัฒนาโครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (UniNet) และจัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อบริหารจัดการระบบเครือข่ายสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น ประกาศจัดตั้งสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2540 และในปี พ.ศ. 2543 ได้มีการเสนอแผนแม่บทโครงการพัฒนาเครือข่ายระบบสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย (ThaiLIS) เป็นโครงการระยะที่ 2 ของโครงการพัฒนาระบบสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยส่วนกลาง (Thai Library Network-Metropolitan : Thailinet) และโครงการพัฒนาระบบสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (Provincial University Library Network: Pulinet) โดยได้ดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยส่วนกลาง เครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี

สารสนเทศมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เข้าด้วยกันบนเครือข่าย UniNet เพื่อพัฒนาระบบสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นระบบอัตโนมัติ โดยการนำคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้กับงานสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างระบบเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัย เพื่อให้การบริการสารสนเทศมีความครบถ้วน รวดเร็ว และเกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

โครงการพัฒนาเครือข่ายระบบสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย (ThaiLIS) เป็นการดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยส่วนกลาง (Thai Library Network - Metropolitan : Thailinet) เครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (Provincial University Library Network : Pulinet) และสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เข้าด้วยกันบนเครือข่าย UniNet เพื่อประโยชน์ในการขยายเครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดหน่วยงานอื่นๆ และสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นๆ ในอนาคต ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศอุดมศึกษาและเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย โดยนำระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้งานสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาให้เป็นระบบ อัตโนมัติ (Automated Library System) สร้างระบบเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัย เพื่อให้การบริการสารสนเทศมีความครบถ้วนสมบูรณ์และรวดเร็วยิ่งขึ้น เกิดระบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินโครงการพัฒนาเครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย (ThaiLIS) โดยเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัย/สถาบันที่เป็นสมาชิกผ่านเครือข่าย UniNet โดยมีโครงการภายใต้เครือข่าย 5 โครงการ คือการพัฒนาฐานข้อมูลสหบรรณานุกรมสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัย/สถาบัน (Union Catalog) พัฒนาระบบจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Collection) ดำเนินการบอกรับฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้น (Reference Database) จัดหาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ eBooks พัฒนาระบบสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศอัตโนมัติสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย (Automatic Library)

2. วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการสารสนเทศในระบบอัตโนมัติ ให้สนองความต้องการของผู้ใช้ให้มากที่สุด ครอบคลุม และสะดวกต่อการเข้าถึง โดยใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันอย่างประหยัด เพื่อพัฒนาสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยให้เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้และสารสนเทศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

เพื่อสนับสนุนการกระจายโอกาสทางการศึกษาและความเสมอภาคทางการศึกษา โดยใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล ตามโครงการเครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งผู้ใช้สามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วโดยผ่านระบบเครือข่ายบริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัย

เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ทั้งด้านผู้ให้บริการและผู้ใช้สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีความรู้และความชำนาญในการจัดการและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. เป้าหมาย

- ดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสหบรรณานุกรม (Union Catalog) ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัย

- ดำเนินการพัฒนาระบบข้อมูลจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Collection) ซึ่งเป็นการจัดเก็บเอกสารฉบับเต็มพร้อมภาพ (Full Text and Image) ของเอกสารวิจัย วิทยานิพนธ์ที่มีในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยทุกแห่งในประเทศ

- ดำเนินการจัดให้มีการบริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยในประเทศไทยทุกแห่งและพัฒนาให้มีการบริการจัดส่งสารสนเทศระหว่างสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่าย เพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และศูนย์รวมทรัพยากรสารสนเทศที่ทันสมัย ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

- พัฒนานักบุคลากรและผู้ให้บริการให้มีความพร้อม และสามารถรองรับพัฒนาการเทคโนโลยีสารสนเทศ และความต้องการใช้สารสนเทศทางวิชาการได้อย่างเหมาะสม

- พัฒนาระบบเครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยไทย (ThaiLIS) ให้ครอบคลุมสถาบันอุดมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

- สนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ระดับอุดมศึกษาในทุกสถาบัน และให้กระจายไปสู่ระดับการศึกษาพื้นฐาน

- พัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ระบบการสืบค้น ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับการเรียนการสอน และระบบการบริหารจัดการ โดยผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และบนเครือข่ายสารสนเทศได้

- สนับสนุนการพัฒนา ระบบสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศอัตโนมัติ (Automated Library System) ที่พัฒนาโดยนักวิชาการของไทย

4. สถานะในปัจจุบันในการดำเนินงาน

- เชื่อมโยงห้องสมุดมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาทั้ง 24 แห่ง, มหาวิทยาลัยราชภัฏ 41 แห่ง, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง, มหาวิทยาลัยสงฆ์ 2 แห่ง และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน เป็นเครือข่ายสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยไทย (ThaiLIS-Thai Library Integrated System)

- พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นกลาง ระบบสหบรรณานุกรม (Union Catalog) จำนวนกว่า 2,000,000 ระเบียบ

- พัฒนาระบบฐานข้อมูลจัดเก็บเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Collection) และให้บริการสืบค้นข้อมูลวิทยานิพนธ์ งานวิจัยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ จำนวนกว่า 50,000 รายการ

- จัดหาฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน ได้แก่ ฐานข้อมูลอ้างอิง (Reference Database) จำนวน 7 ฐาน คือ IEEE/IEE Electronic Library (IEL), ProQuest Digital Dissertations, ACM Digital Library, LexisNexis R at Lexis.com, H.W.Wilson, ISI Web of Science, Science Direct

- จัดหาหนังสือและวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ eBooks จำนวน 14,470 รายการ เพื่อให้บริการกับสมาชิกเครือข่าย ThaiLIS

- พัฒนาระบบสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศอัตโนมัติสำหรับสถาบันการศึกษาไทย จำนวน 3 ระบบ ที่พัฒนาโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ปัจจุบันสมาชิกเครือข่ายระบบสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ สถาบันอุดมศึกษา จำนวน 77 แห่ง (41 วิทยาเขตสารสนเทศ) ประกอบด้วยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- มหาวิทยาลัยทักษิณ
- มหาวิทยาลัยบูรพา
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- มหาวิทยาลัยมหิดล
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- มหาวิทยาลัยนเรศวร
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- มหาวิทยาลัยศิลปากร
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
- มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

- มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
- มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม
- มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
- มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
- สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน
- มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้รับการบอกรับฐานข้อมูลออนไลน์ในปัจจุบัน

ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในโครงการพัฒนาเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS) 2553 จำนวน 12 ฐาน ดังนี้

1. Academic Search Premier เป็นฐานข้อมูลที่มีเนื้อหาครอบคลุมสาขาวิชามากที่สุดจากทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา สถาปัตยกรรมศาสตร์ จิตวิทยา ศาสนา ปรัชญา ประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ นิเทศศาสตร์ การแสดงดนตรี และอื่นๆ โดยรวบรวมวารสารไว้มากกว่า 3,500 ชื่อเรื่อง ซึ่งมีมากกว่า 2,070 ชื่อเรื่องที่เป็นวารสารฉบับเต็ม อีกทั้งยังสามารถสืบค้นข้อมูลย้อนหลังได้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1985

2. Education Research Complete เป็นฐานข้อมูลเฉพาะทางด้านการศึกษาที่มีเนื้อหาครอบคลุมการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ โดยให้ข้อมูลวารสารทั้งหมดมากกว่า 1,870 ชื่อเรื่อง เป็นวารสารฉบับเต็มมากกว่า 1,060 ชื่อเรื่อง ซึ่งรวบรวมวารสารหลัก (Core journals) ตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงระดับการศึกษาขั้นสูง และรวมถึงหนังสือ (Books and monographs) และงานวิจัยเฉพาะทางต่างๆ อีกมากมาย

3. Computers & Applied Sciences เป็นฐานข้อมูลที่ครอบคลุมของเขตการวิจัยและการพัฒนาในสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ CASC มีการจัดดัชนีและสาระสังเขปของวารสารเชิงวิชาการ สิ่งพิมพ์โดยมืออาชีพ และแหล่งอ้างอิงอื่นๆ จากรายการทรัพยากรอัน

หลากหลายมากกว่า 2,000 รายการ นอกจากนี้ยังให้บริการข้อมูลฉบับเต็มของวารสารอีกกว่า 950 ฉบับ

4.ACM Digital Libraryเป็นฐานข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการคอมพิวเตอร์ของ Association for Computing Machinery (ACM) ครอบคลุมสารสนเทศจากบทความวารสาร นิตยสาร รายงาน เอกสารการประชุมและข่าวสาร ให้ข้อมูลบรรณานุกรม สารระสังเขป และเอกสารฉบับเต็ม ตั้งแต่ปี 1974ถึงปัจจุบัน

5.H.W.Wilsonเป็นฐานข้อมูลบทความวารสารครอบคลุมสารสนเทศทุกสาขาวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ และเทคโนโลยีชีววิทยาและการเกษตร ศิลปะ ธุรกิจ การศึกษา มนุษยศาสตร์ กฎหมาย บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ สังคมศาสตร์ และสาขาวิชาอื่นๆ เช่น เคมี ชีวะ ฟิสิกส์ ดาราศาสตร์ สิ่งแวดล้อม สัตวศาสตร์ และสันตนาการฯลฯ รายละเอียดข้อมูลมีบรรณานุกรม สารระสังเขปและเอกสารฉบับเต็ม ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1995ถึงปัจจุบัน

6.ISI Web of Scienceเป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรมและสารระสังเขป ประกอบด้วยฐานข้อมูลย่อยด้าน Science Citation, Social Science citation และ Arts & Humanities Citation จากวารสาร จำนวนกว่า 8,500 ชื่อ มีข้อมูลจำนวนกว่า 1.1 ล้านระเบียน

7.ProQuest Digital Dissertations เป็นฐานข้อมูลที่ครอบคลุมสารระสังเขปวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกและปริญญาโทของสหรัฐอเมริกา จำนวนกว่า 1.6 ล้านรายการ (Entries) มี Preview ของวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกและปริญญาโท ตั้งแต่ปี 1997 ถึงปัจจุบัน

8.ProQuest ABI/INFORM เป็นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่รวบรวมข้อมูลด้านธุรกิจ การจัดการ การโฆษณา การตลาด เศรษฐศาสตร์ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การเงิน ภาษี คอมพิวเตอร์ มากกว่า 1,100 ชื่อเรื่อง รวมถึงสารสนเทศของบริษัทต่างๆอีกมากกว่า 60,000 บริษัท สามารถสืบค้นบทความฉบับเต็มได้จากวารสารทั่วโลกกว่า 800 รายชื่อ

9.SpringerLink-Journalเป็นฐานข้อมูลที่ครอบคลุมสาขาวิชา Medicine & Public Health, Russian Library of Science, Life Sciences, Chemistry, Mathematics, Physics, Computer Science, Economics/Management Science, Geosciences และ Engineering มีบทความฉบับเต็ม (Full Text) ของวารสารไม่น้อยกว่า 1,200 ชื่อเรื่อง

10.ScienceDirect เป็นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ที่ให้บริการสืบค้นบทความวารสาร สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการแพทย์ จำนวนกว่า 1,800 ชื่อ ของสำนักพิมพ์ Elsevier Science, Academic Press และสำนักพิมพ์อื่นๆ รวมทั้งวารสาร Reviews (Trends & Current Opinion) จำนวนกว่า 6.2 ล้านระเบียน สามารถเข้าใช้บทความฉบับเต็มได้เกือบทุกชื่อ เรียกใช้ full-text ย้อนหลังได้ ตั้งแต่ปี 1995-ปัจจุบัน

11. Emerald Management e-Journal เป็นฐานข้อมูลครอบคลุมสาขาวิชาทางด้านการจัดการ ได้แก่ การเงินและการบัญชี ระบบอัตโนมัติขั้นสูง กฎหมายและจริยธรรมทางธุรกิจ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ เศรษฐศาสตร์การศึกษา การผลิตและการบรรจุภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ บริษัทและนวัตกรรม การดูแลสุขภาพ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ อุตสาหกรรมการจัดการภาครัฐบาล การจัดการข้อมูลข่าวสารและความรู้ ธุรกิจระหว่างประเทศ การเรียนรู้และพัฒนาการ บรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศ วิทยาศาสตร์การจัดการ การจัดการคุณภาพ การตลาด วัสดุศาสตร์และวิศวกรรม การปฏิบัติการและการจัดการการขนส่งสินค้า การจัดการองค์กร การจัดการและประเมินผล การเมืองและนโยบาย อสังหาริมทรัพย์สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา รายละเอียดฐานข้อมูล มีดรรชนี หรือสาระสังเขปบทความวารสาร และเอกสารฉบับเต็มบทความวารสาร (FULL TEXT) จำนวน 175 ชื่อ

12. ACS Publications เป็นฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์จาก The American Chemical Society เน้นวารสารทางเคมี ให้ข้อมูลบทความวารสารฉบับเต็มเฉพาะวารสารที่ห้องสมุดบอกรับตัวเล่มเท่านั้น โดยสามารถสืบค้นได้ทั้งฉบับปัจจุบันและย้อนหลังทั้งหมด

โดยในปีงบประมาณ 2552 จะมีการบอกรับฐานข้อมูล ในลำดับที่ 1-8 ให้กับมหาวิทยาลัย/สถาบัน ของรัฐ 24 แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏ 40 แห่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน รวมจำนวน 75 แห่ง ได้ใช้งานร่วมกัน สำหรับฐานข้อมูล IEEE/IEE Electronic Library (IEL) ได้ดำเนินการบอกรับเฉพาะมหาวิทยาลัยรัฐ 24 แห่ง และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน รวม 34 แห่ง สำหรับฐานข้อมูล ScienceDirect ขณะนี้มีเพียงมหาวิทยาลัย/สถาบัน 24 แห่งที่สามารถใช้งานได้เท่านั้น เนื่องจากที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันมหาวิทยาลัย/สถาบัน 24 แห่งได้ร่วมกันคงบอกรับเอกสารฉบับพิมพ์ ซึ่งทำให้แต่ละมหาวิทยาลัยต้องรับภาระค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาบอกรับทำให้ขณะนี้ยังสถาบันอื่นยังไม่สามารถใช้งานได้

ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้บริการในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาตั้งแต่ปี 2549 - 2553

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ดำเนินการบอกรับฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้น (ฐานต่างประเทศ) เพื่อให้บริการสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 จนถึงปัจจุบัน โดยได้ดำเนินการบอกรับฐานข้อมูลในสาขาวิชาต่างๆ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายละเอียดการบอกรับฐานข้อมูลปีงบประมาณ 2549-2553

ปีงบประมาณ	ระยะเวลา	จำนวน/ ๓	จำนวน ฐานข้อมูล	ชื่อฐานข้อมูล
2549	12	75	6	IEEE/IEE Electronic Library (IEL)
				H.W. Wilson
				ACM Digital Library
				ProQuestDissertation&Theses
				ISI (Web of Science)
				Lexis&Nexis
2550	12	75	7	IEEE/IEE Electronic Library (IEL)
				H.W. Wilson
				ACM Digital Library
				ProQuestDissertation&Theses
				ISI (Web of Science)
				SpringerLink online Journal
				Lexis&Nexis
2551	12	75	8	IEEE/IEE Electronic Library (IEL)
				ProQuestDissertation&Theses
				H.W. Wilson
				ACM Digital Library
				ISI (Web of Science)
				Lexis&Nexis
				SpringerLink online Journal
				Academic Search Elite

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	ระยะเวลา	จำนวนม/ส	จำนวนฐานข้อมูล	ชื่อฐานข้อมูล
2552	12	75	7	ACM Digital Library
				H.W. Wilson
				ProQuest Dissertation & Theses
				SpringerLink – Journal
				Web of Science
				Academic Search Elite
2553	12	77	8	ABI/INFORM Complete
				ACM Digital Library
				H.W. Wilson
				ProQuest Dissertation & Theses
				SpringerLink – Journal
				Web of Science
				Academic Search™ Elite (ASE)
				Education Research Complete

ตารางที่ 2 การใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาตั้งปี 2549 -2553

ชื่อฐานข้อมูล	2549	2550	2551	2552	2553
ACM	2,799	700	1,943	3,033	2,744
H.W. Wilson	1,034	2,399	40	2,175	2,627
IEEE	926	1,579	1,545		
Lexis&Nexis	115	60	60		
ProQuest	615	1,245	796	2,626	2,348
ISI (Web of Science)	638	186	100	598	204
SpringerLink		416	520	1,005	1,891
ABI/INFORM				2,725	3,322
Academic Search Elite				28	445
ScienceDirect				24	
Education Research Complete					584
รวม	6,127	6,585	5,004	12,214	14,165

ที่มา: โครงการพัฒนาเครือข่ายระบบห้องสมุดในประเทศไทย (ThaiLIS)(2554, ธันวาคม 8)

สืบค้นจาก : <http://www.thailis.uni.net.th/RDreport.php>

ขั้นตอนการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์

ฐานข้อมูลออนไลน์แต่ละฐานมีการจัดทำที่แตกต่างกันดังนั้นผู้ให้บริการควรวางแผนขั้นตอนการค้นคืนฐานข้อมูลก่อนการดำเนินการค้นคืนเพื่อช่วยลดปัญหาของผู้ใช้ในการได้รับสารสนเทศที่ไม่ตรงตามความต้องการและปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการค้นคืน แบ่งขั้นตอนในการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ประกอบไปด้วย

1. การศึกษาความต้องการ ผู้ใช้ควรวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศที่ก่อนเริ่มการดำเนินการค้น ซึ่งผู้ใช้ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา ภาษาและช่วงเวลาของสารสนเทศที่ต้องการเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการวางแผนการค้นคืนและการจัดเตรียมสารสนเทศให้ได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด

2.วางแผนการค้นคืน การวางแผนการค้นคืนเป็นการช่วยให้ผู้ใช้ได้รับสารสนเทศตรงตามความต้องการอย่างสมบูรณ์และสะดวกรวดเร็วผู้ใช้ควรนำความต้องการด้านต่างๆมาจัดเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการค้นคืนข้อควรคำนึงการวางแผนการค้นคืนสารสนเทศได้แก่

2.1 การเลือกฐานข้อมูลที่เหมาะสมซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ใช้สามารถค้นคืนสารสนเทศฐานข้อมูลออนไลน์ได้ตรงตามความต้องการดังนั้นผู้ใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ควรเลือกฐานข้อมูลที่เหมาะสมโดยต้องคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

2.1.1 ความครอบคลุมเนื้อหาวิชาของฐานข้อมูลที่มีให้บริการ

2.1.2 ลักษณะของสารสนเทศในฐานข้อมูลเช่นบรรณานุกรมสาระสังเขปเอกสารฉบับเต็มตัวเลขและสื่อหลายมิติ

2.1.3 ธรรมชาติของฐานข้อมูลฐานข้อมูลควรมีสภาพที่ตรงกับเนื้อหาของสารสนเทศในฐานข้อมูลเพราะจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถค้นคืนและได้รับผลการค้นที่ตรงกับความต้องการ

2.1.4 ความทันสมัยของฐานข้อมูลฐานข้อมูลควรมีการปรับปรุงสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2.2 การกำหนดวิธีการค้นคืนเมื่อผู้ใช้สามารถเลือกฐานข้อมูลที่เหมาะสมแล้วขั้นตอนต่อไปคือ

2.2.1 ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการค้นคืนสารสนเทศความต้องการสารสนเทศและสรุปผลเป็นคำศัพท์เพื่อใช้เป็นคำค้นซึ่งฐานข้อมูลออนไลน์มีการจัดทำคำค้นด้วยศัพท์ควบคุมซึ่งมีมาตรฐานในการจัดทำและศัพท์อิสระซึ่งเป็นศัพท์ที่ปรากฏในส่วยต่างๆของข้อมูลที่จะทำการค้นคืน

2.2.2 กำหนดประเภทการค้นฐานข้อมูลออนไลน์สามารถแบ่งประเภทการค้นได้ 2 ประเภทคือการค้นคืนอย่างง่ายและการค้นคืนขั้นสูง

2.2.2.1 การค้นคืนอย่างง่ายเป็นการค้นคืนฐานข้อมูลจากเขตข้อมูลโดยตรง เช่นชื่อเรื่องชื่อสิ่งพิมพ์ชื่อผู้แต่งคำสำคัญและหัวเรื่อง

2.2.2.2 การค้นคืนขั้นสูงเป็นการค้นคืนจากเขตข้อมูลร่วมกับเทคนิคการค้นคืนสารสนเทศต่างๆได้แก่การใช้ตรรกะแบบบูลีนการใช้วงเล็บการตัดคำการกำหนดระยะห่างระหว่างคำ

3. ดำเนินการค้นคืน ผู้ใช้ดำเนินการค้นคืนฐานข้อมูลออนไลน์ตามขั้นตอนแล้วบางครั้งผู้ใช้ อาจจะไม่พบสารสนเทศที่ต้องการจากขั้นตอนการค้นที่กำหนดไว้ทำให้ผู้ใช้ต้องพิจารณาและแก้ไขวิธีการค้นอีกครั้ง

4. ตรวจสอบผลการค้น เมื่อผู้ใช้ได้รับผลการค้นหลังจากดำเนินการค้นคืนตามแผนที่วางไว้ ผู้ใช้ควรทำการตรวจสอบผลการค้นว่ามีเนื้อหาตรงตามความต้องการหรือไม่ถ้าเนื้อหาตรงตามความต้องการผู้ใช้สามารถแสดงผลการค้นตามความต้องการหรือถ้าผลการค้นไม่ตรงตามความต้องการผู้ใช้สามารถทำการค้นคืนได้จนกว่าจะได้รับสารสนเทศที่ตรงตามต้องการ

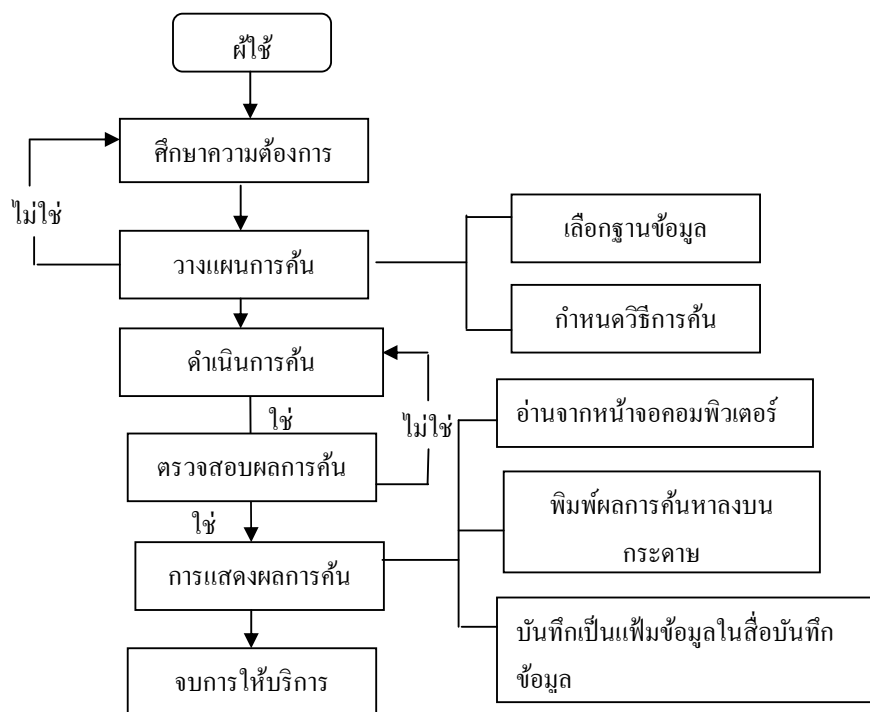
5. การแสดงผลข้อมูล เมื่อผู้ใช้ค้นคืนสารสนเทศได้ตรงความต้องการแล้วผู้ใช้สามารถการแสดงผลข้อมูลเพื่อนำผลข้อมูลไปใช้งานได้ต่อไปบริการฐานข้อมูลออนไลน์มีวิธีการแสดงผลข้อมูลประเภทต่างๆเช่น

5.1 แสดงผลบนหน้าจอคอมพิวเตอร์

5.2 พิมพ์ลงบนกระดาษ

5.3 บันทึกเป็นแฟ้มข้อมูลในสื่อบันทึกข้อมูลเช่นแผ่น CD หรือ flash drive

5.4 จัดส่งผลการค้นทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์

การให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติและสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้จัดหาบริการฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยจะสงวนสิทธิ์การเข้าใช้ให้กับนิสิต นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเท่านั้นซึ่งผู้ใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์จะใช้ได้เฉพาะอินเทอร์เน็ตในเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเท่านั้นซึ่งถ้าหากอยู่นอกเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจะไม่สามารถใช้งานได้

ลักษณะการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์

การให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ให้บริการบนอินเทอร์เน็ตผ่านเครือข่ายของมหาวิทยาลัย โดยที่ผู้ใช้บริการของมหาวิทยาลัยจะสามารถสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ได้จากเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องที่ผ่านหมายเลข IP ของมหาวิทยาลัย ซึ่งไม่ว่าใช้จากหน่วยงานใดเช่น คณะ ภาควิชา สำนักวิทยบริการ หรือหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยสามารถเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ได้ ซึ่งสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศจัดให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ดังนี้

1. จัดให้บริการภายในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งผู้ใช้สามารถสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์จากเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกจุดภายในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศได้ แต่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศได้จัดบริเวณสำหรับการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ไว้โดยเฉพาะ โดยจัดเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ไว้ที่ชั้น 8 อาคารบรรณราชนครินทร์ซึ่งสามารถสืบค้นได้ด้วยตนเอง และมีบริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ที่ชั้น 3 ซึ่งบริเวณนี้จะมีบรรณารักษ์งานบริการไว้คอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการใช้งานและการสืบค้น

2. จัดให้บริการภายในมหาวิทยาลัย โดยที่ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์จากผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจากภาควิชา คณะ และหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. การให้บริการจากภายนอกมหาวิทยาลัยผ่านระบบ Web VPN โดยผู้ใช้ต้องติดต่อขอ Username และ Password จากสำนักคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะสามารถเข้าสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ได้เช่นเดียวกับใช้ในมหาวิทยาลัย

วิธีการใช้บริการ

อาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สามารถสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์โดยผ่านระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัยได้ตลอดเวลา โดยผ่านหน้าโฮมเพจของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาที่ <http://arcbs.bsruc.ac.th> และเลือกใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ ซึ่งทางสำนักวิทยบริการได้ทำการเชื่อมโยงฐานข้อมูลออนไลน์ที่มีให้บริการในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยามาให้บริการดังภาพ

ภาพที่ 3 หน้าโฮมเพจแสดงรายการฐานข้อมูลออนไลน์

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ดังนี้

1. จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์รายชื่อและรายละเอียดเกี่ยวกับฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆที่มีให้บริการภายในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์รายชื่อและรายละเอียดของฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆที่มีให้บริการภายในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

3. จัดทำคู่มือการสืบค้นข้อมูลออนไลน์แต่ละฐาน
4. จัดฝึกอบรมและแนะนำเทคนิคการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆ ให้กับนิสิต นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก และอาจารย์ ตามที่นิสิต นักศึกษาร้องขอตลอดทั้งปีการศึกษา
5. จัดทำโครงการ Library To Customer ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเพื่อแนะนำ นิสิต นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยตามคณะและหน่วยงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเพื่อแนะนำฐานข้อมูลออนไลน์แก่ผู้ใช้ให้ทราบ
6. จัดบริการ HOT ISSUE! เพื่อบริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อการค้นคว้าและการวิจัยสำหรับนิสิต นักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ดังนี้

สีปานทรัพย์ทอง(2531) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ในประเทศไทยที่มีผลต่อการสืบค้นสารสนเทศโดยระบบออนไลน์จากฐานข้อมูลDialog พบว่าผู้ที่มีความพึงพอใจต่อผลการสืบค้นในระดับปานกลางโดยพอใจในเรื่องจำนวนรายชื่อเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ต้องการและการได้รับผลการสืบค้นที่สะดวกและรวดเร็วส่วนปัญหาที่ผู้ใช้พบคือการติดตามเอกสารฉบับสมบูรณ์ตามรายชื่อที่ได้รับผลจากการสืบค้นปัญหาที่ห้องสมุดส่วนใหญ่พบคือค่าใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินงานและปัญหาเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์และระบบการสื่อสารโทรคมนาคม

กฤษณา มุลานนท์ (2541)ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลทางการแพทย์ของคณาจารย์และแพทย์ประจำบ้านคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า แพทย์ประจำบ้านส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลประกอบการเรียน รองลงมาเพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และเพื่อทำวิจัย คณาจารย์และแพทย์ประจำบ้านมีความพึงใจในการใช้ฐานข้อมูลเนื้อหาเต็มในระดับมาก และมีความเห็นว่าถ้ามีฐานข้อมูลเนื้อหาเต็มแล้วไม่จำเป็นต้องมีฉบับจริง และในเรื่องผลการค้น ความทันสมัย นอกจากนี้ยังประสบปัญหาการใช้ฐานข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ผลการค้นไม่เพียงพอกับผู้ใช้และเครื่องที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำ

ห้องพรรณ แยมแจไข (2544) ศึกษาเรื่องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ที่บอกรับเป็นสมาชิก โดย สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ผู้ใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่เป็น นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์นักวิจัย สังกัดกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและผู้ใช้ ส่วนใหญ่สืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่คณะ / ภาควิชา เรียนรู้ การ สืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ในการสืบค้นข้อมูลแต่ละเรื่อง วัตถุประสงค์ ในการใช้ส่วนใหญ่ ใช้สืบค้นข้อมูลเพื่อประกอบการเรียนการสอน ส่วนนักศึกษาจะใช้เพื่อการทำ วิทยานิพนธ์ และทำรายงาน ส่วนอาจารย์และนักวิจัย ใช้เพื่อประกอบการเรียนการสอน รองลงมาใช้ เพื่อค้นหาข้อมูลทำวิจัย ช่วงเวลาที่สืบค้นมากที่สุดคือช่วงเวลา 12.00 – 18.00 น. สำหรับปัญหาที่พบ มาที่สุดคือความเร็วในการดึงข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้า ปัญหารองลงมาคือการแสดงผลข้อมูลบน หน้าจอไม่สมบูรณ์ ข้อมูลย้อนหลังมีน้อยเกินไป และปัญหาในการใช้คำสืบค้น คำเชื่อม และข้อมูลที่ สืบค้นได้ไม่ตรงกับความต้องการ

เกษรา บุญपाल (2545) ศึกษาเรื่องการใช้ฐานข้อมูล IEEEของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ใน การใช้ฐานข้อมูล IEEE น้อยกว่า 1 ปี โดยใช้ฐานข้อมูลผ่านระบบออนไลน์มากกว่าฐานข้อมูลซีดีรอม มีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อทำรายงานประกอบการศึกษา ความถี่ในการใช้ส่วนใหญ่ใช้เดือนละ 1 ครั้ง การเข้าถึงเนื้อหาของฐานข้อมูลโดยได้รับคำแนะนำจากเพื่อน ในด้านความพึงพอใจพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านขอบเขตและเนื้อหาในฐานข้อมูล สำหรับปัญหาในการใช้ ฐานข้อมูล พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ทราบขอบเขตของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ไม่มีคู่มือช่วยการ สืบค้นฐานข้อมูล และจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการสืบค้นมีไม่เพียงพอ

กฤษณา เบ็ญนุกูล (2546) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในการสืบค้น สารนิเทศทางการเกษตรของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มงานวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า มีวัตถุประสงค์ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อทำวิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลที่ใช้คือ ScienceDirectเพราะมีความสะดวกรวดเร็วในการสืบค้น ช่วงเวลาที่ใช้ฐานข้อมูล ออนไลน์ 13.01 – 16.00 น. มีความถี่ในการใช้ประมาณ 2-3 ครั้งต่อเดือน และใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมงต่อครั้งในการสืบค้นและสถานที่ที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์คือ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และนิสิตรับรู้การบริการฐานข้อมูลออนไลน์มาจากเพื่อน ส่วนปัญหาใน การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์คือแต่ละฐานข้อมูลออนไลน์มีวิธีการใช้ที่แตกต่างกันทำให้เกิดความสับสน และไม่สามารถติดตามเอกสารฉบับเต็มได้

นัตดาวดี ชาญอนงค์สุข (2548) ศึกษาเรื่องปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่เคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักหอสมุด

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดให้บริการ โดยมีเหตุผลในการใช้เนื่องจากสามารถค้นคืนได้ในทุกเวลา และทุกสถานที่ที่มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบการสอน โดยทำการค้นคืนด้วยตนเองจากเครื่องคอมพิวเตอร์ในที่ทำงาน สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ในช่วงเวลา 13.01 - 16.00 น. ผลการค้นคืนที่ต้องการคือบรรณานุกรม สารระสังเขปและเอกสารฉบับเต็ม และพิมพ์ผลการค้นออกมาในรูปแบบเอกสาร โดยรับรู้การให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์จากเอกสารเผยแพร่ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำหรับปัญหาที่พบคือ ฐานข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ

กิตติพร เพชรพราว (2549) ศึกษาเรื่องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้บริการในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่าอาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ทราบว่าสำนักหอสมุดกลางมีบริการฐานข้อมูลออนไลน์จากการประชาสัมพันธ์ของสำนักหอสมุดกลาง การเข้าใช้โดยการสืบค้นผ่านโฮมเพจของสำนักหอสมุดกลาง และเรียนรู้การสืบค้นด้วยตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน และส่วนใหญ่จะใช้คอมพิวเตอร์จากที่บ้าน ในการสืบค้นซึ่งใช้เวลาในการสืบค้นประมาณ 1 ชั่วโมงปัญหาที่พบคือ ความเร็วในการดึงข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้า

จันทร์เพ็ญ จุ้ยจรงค์ (2549) ศึกษาเรื่อง การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์อิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ เคยใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ฐานข้อมูล Blackwell Synergy ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ ระบุว่า มีฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์จากเว็บไซต์ของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาและได้รับคำแนะนำการใช้งานจากบรรณารักษ์และมีวัตถุประสงค์ในการใช้คือ เพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียน และวิธีที่นักศึกษาเข้าถึงข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์คือ การค้นผ่านเว็บไซต์ของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ซึ่งลักษณะข้อมูลที่ใช้คือเอกสารฉบับเต็มและมีความทันสมัยนักศึกษานิยมใช้ข้อมูลที่เป็นปีปัจจุบันมากที่สุด ส่วนทางด้านความถี่ในการใช้งานคือ 3-4 ครั้ง/ สัปดาห์ และระยะเวลาที่นักศึกษานิยมใช้ในการสืบค้นข้อมูล มากกว่า 1 ชั่วโมงและช่วงเวลาที่นักศึกษานิยมใช้มากที่สุดคือ 16.30-24.00 น. ส่วนปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษานิยมพบว่ามีปัญหาในด้านเนื้อหาและด้านอุปกรณ์ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ดารณี แซ่ตั้ง (2549) ศึกษาเรื่องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สาขามนุษยศาสตร์ของนิสิตบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า มีการสืบค้นข้อมูลที่ห้องสมุดคณะ/สถาบัน มีความถี่ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ 2-3 ครั้ง/ สัปดาห์ ช่วงเวลาในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ 13.01-16.00 น. ใช้เวลาในการสืบค้นข้อมูลต่อครั้งมากกว่า 1 ชั่วโมง รูปแบบของผลลัพธ์ที่ได้จากการสืบค้น คือบรรณานุกรมและบทคัดย่อ วัตถุประสงค์ในการใช้ฐานข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์หรือภาคานิพนธ์ ฐานข้อมูลที่ใช้นามากที่สุดคือ Wilson web ส่วนปัญหาที่พบคือ

สารสนเทศที่ได้รับไม่ตรงกับความต้องการ ในการจัดอบรมการใช้งานฐานข้อมูลยังไม่ทั่วถึง และไม่มีเครื่องพิมพ์ที่ให้บริการและไม่สามารถรองรับค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อเอกสารฉบับเต็มได้

มะลิวัลย์ สีน้อย (2549) ศึกษาเรื่องการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ฐานข้อมูลเนื่องจากไม่ทราบว่า มีฐานข้อมูลออนไลน์ สำหรับผู้ที่เคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์จะรับรู้การบริการฐานข้อมูลออนไลน์จากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของภาควิชาในการสืบค้นข้อมูล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำวิทยานิพนธ์ และเนื่องจากข้อมูลมีความหลากหลาย และนักศึกษส่วนใหญ่ได้เรียนรู้การใช้งานฐานข้อมูลด้วยตนเอง และมีความถี่ในการใช้งานฐานข้อมูลไม่แน่นอน ปัญหาที่พบคือปัญหาในด้านเครือข่ายและผู้ที่ให้บริการอยู่ในระดับมาก และผู้ใช้มีปัญหาในระดับปานกลาง

สายสุดา ปั้นตระกูล (2549) ศึกษาเรื่องการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต : กรณีการบอกรับเป็นสมาชิก พบว่าการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ด้านสภาพการใช้พบว่าเรียนรู้ด้วยตนเองสถานที่สืบค้นจากโปรแกรมวิชาความถี่ในการใช้ 2-3 ครั้ง/เดือนผลลัพธ์ที่ได้เป็นรูปแบบบรรณานุกรมและสาระสังเขปด้านการใช้ประโยชน์ พบว่าใช้ในการทำวิจัยใช้เขียนตำราหรือบทความทางวิชาการใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์/คุณวุฒินิพนธ์และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและใช้ในการปฏิบัติงานด้านการสืบค้นเนื้อหาพบว่าใช้ฐานข้อมูล Springer Link มากที่สุดส่วนปัญหาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์พบว่ามีปัญหาในด้านฐานข้อมูลที่บอกรับคือกำหนดการปรับปรุงเพิ่มเติมข้อมูลใหม่มีความล่าช้าปัญหาด้านการจัดระบบการให้บริการซึ่งคู่มือแนะนำเป็นภาษาอังกฤษในการใช้ปัญหาด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่ายมหาวิทยาลัยและอินเทอร์เน็ตมีช่วง Downtime ปัญหาด้านผู้ใช้บริการไม่เข้าใจขอบเขตเนื้อหาของฐานข้อมูลที่ให้บริการปัญหาด้านผู้ใช้บริการไม่ได้รับความช่วยเหลือจากบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ และปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง

ศุภารักษ์ เมินกระโทก (2551) ศึกษาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาจัดให้บริการ โดยมีเนื้อหาตรงกับความต้องการ และฐานข้อมูลมีความทันสมัย ส่วนนักศึกษาที่ไม่เคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เนื่องจากไม่ทราบวิธีการใช้ และไม่ทราบวิธีการสืบค้นและมีความคุ้นเคยในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ วัตถุประสงค์การใช้เพื่อทำรายงานและวิจัยและทำวิทยานิพนธ์ โดยทราบการให้บริการฐานข้อมูลจากเพื่อน และข่าวประชาสัมพันธ์บนเว็บไซต์ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ข่าวรายวัน และจากอาจารย์ผู้สอน การใช้งานผู้ใช้จะเรียนรู้การใช้งานด้วยตนเอง และเรียนรู้จากเพื่อนและเรียนรู้จากบุคลากรของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ส่วนวิธีการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ จะเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์โดยการสืบค้นด้วยตนเอง และให้

บรรณารักษ์ช่วยในการสืบค้น โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา และที่ห้องทำงานหรือห้องปฏิบัติการ การเข้าสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง และต้องการผลการค้นคืนที่เป็นเอกสารฉบับเต็ม และนำผลจากการค้นคืนไปใช้ในการพิมพ์ผลการค้นคืนหรือดาวน์โหลดเก็บไว้เพื่ออ่านจากจอคอมพิวเตอร์ ส่วนปัญหาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ พบว่ามีปัญหาด้านระบบเครือข่ายและเครื่องคอมพิวเตอร์ปัญหาด้านฐานข้อมูลออนไลน์ ปัญหาด้านผู้ใช้บริการ และปัญหาด้านผู้ให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์

บงกช จันทรัตน์ (2553) ศึกษาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ในโครงการThaiLISของบุคลากรห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า บุคลากรที่ใช้ฐานข้อมูลอยู่ในช่วงอายุ35-44 ซึ่งส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท และเข้าใช้บริการจากที่ทำงานมีความถี่ในการเข้าใช้ประมาณ สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง และมีประสบการณ์ในการใช้งานข้อมูล 4-6 ปี มีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อให้บริการและแนะนำวิธีการสืบค้นสารสนเทศ บริการตอบคำถามและมีทักษะในการใช้งานข้อมูล ได้รับการฝึกอบรมโดยวิทยากรจากภายนอกหน่วยงาน และฐานข้อมูลที่มีระดับการใช้งานมากที่สุดคือฐานข้อมูลProQuest Dissertation & Theses และประเภทการสืบค้นที่นิยมมากที่สุดคือ Basic Search ส่วนปัญหาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของบุคลากรคือ ขาดทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ส่วนปัญหาด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่ายอยู่ในระดับน้อย และปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ คอมพิวเตอร์มีสมรรถนะต่ำ

หทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์ (2553) ศึกษาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนาบริหาร พบว่า นักศึกษาใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์มากที่สุดคือ ฐานข้อมูลProQuest Dissertation & Thesesและมีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อทำรายงานโดยสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์จากภายในสถาบัน และเรียนรู้การใช้งานการใช้งานข้อมูลจากคำแนะนำของเพื่อนและสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ด้วยตนเองและต้องการผลการสืบค้นในรูปเอกสารฉบับเต็ม (PDF)และ ใช้ผลการสืบค้นโดยการดาวน์โหลดและบันทึกข้อมูลเก็บไว้และการเข้าสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ในช่วงเวลา 16.01 - 22.00 น.ซึ่งแต่ละครั้งเฉลี่ยมากกว่า 1 ชั่วโมง และมีความพึงพอใจในฐานข้อมูลในระดับมากในเรื่องความน่าเชื่อถือของฐานข้อมูล ส่วนปัญหาในการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีปัญหามากที่สุดคือการเชื่อมต่อเครือข่ายคอมพิวเตอร์ระหว่างบ้านกับสถาบัน

ทิพวรรณ ชุนแก้ว (2554) ศึกษาเรื่องการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพของบุคลากรสังกัดสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจที่ได้รับประโยชน์จากฐานข้อมูลออนไลน์ PubMed และ ScienceDirect มากที่สุด และสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ในที่ทำงานมากที่สุด ซึ่งผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เรียนรู้วิธีการสืบค้นข้อมูลออนไลน์จากการสอบถามหัวหน้างาน ผู้ร่วมงาน ช่องทางที่ใช้สืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

ที่ใช้มากที่สุดคือ สืบค้นจากชื่อเรื่อง (Title) และคำสำคัญ (Keyword) ซึ่งผู้ใช้บริการจะบันทึกข้อมูลแล้วเก็บไว้อ่านจากหน้าจอคอมพิวเตอร์มากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้บริการอื่นๆ ในฐานข้อมูลออนไลน์ที่พบมากที่สุดคือ ใช้บริการแจ้งข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ (Alerts) ผ่าน e-mail ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่พึงพอใจต่อการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์เพราะสืบค้นได้ทุกสถานที่ตลอด 24 ชั่วโมง และใช้เวลาสืบค้นน้อย ได้ข้อมูลปริมาณมาก สำหรับระดับความพึงพอใจต่อการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาในการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ที่พบมากที่สุด คือผู้ใช้บริการไม่ทราบว่ามิฐานข้อมูลออนไลน์ชื่อนี้ให้บริการ ซึ่งใกล้เคียงกับสาเหตุที่ว่าผู้ใช้ไม่ทราบข้อมูลที่ต้องการอยู่ในฐานข้อมูลออนไลน์อะไรบ้าง สำหรับความต้องการผู้ใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์มีความต้องการดาวน์โหลดบทความประเภทเอกสารฉบับเต็มได้ทุกบทความมากที่สุด และต้องการให้มีการอบรมการใช้ฐานข้อมูลต่างๆ รวมถึงแบ่งกลุ่มฐานข้อมูลออนไลน์ตามสาขา เพื่อที่จะได้เข้าถึงข้อมูลได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ

ฮูเวอร์ (Hoover, 1975) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้ใช้บริการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูล DIALOG และ SDC ของห้องสมุดมาร์เรียทในมหาวิทยาลัยยูทาห์ พบจำนวนเอกสารที่ได้รับจากการค้นคืนมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ และผู้ใช้บริการทราบการประชาสัมพันธ์การให้บริการฐานข้อมูลจากเพื่อนร่วมงาน

คลาร์ค และ กอร์เนซ (Clark & Gomez, 1990) ได้ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่มหาวิทยาลัยเท็กซัส พบว่าผู้ใช้ส่วนใหญ่เลือกใช้ฐาน Chemical Abstracts และ Biological Abstracts และทำการสืบค้นที่ห้องทำงานและห้องทดลองปฏิบัติ เพราะมีความสะดวก รวดเร็ว

บาบูโต และชีวาลอส (Barbuto & Cevallos, 1991) ได้ศึกษาเรื่องการสืบค้นสารสนเทศของผู้ใช้ห้องสมุดแอนนิมมหาวิทยาลัยฮอพลัทร่า พบว่า นักศึกษาปริญญาโทเป็นผู้ใช้ส่วนใหญ่ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ซึ่งฐานข้อมูลที่นิยมใช้มากที่สุดคือ ฐานข้อมูล ERIC และ PsycLIT ซึ่งผู้ใช้ส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูลเพื่อประกอบการทำรายงาน

บราว (Brow, 1999) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการค้นหาสารนิเทศของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์: นักวิทยาศาสตร์ นักเคมี นักคณิตศาสตร์และนักฟิสิกส์ พบว่าสิ่งที่ช่วยสนับสนุนการวิจัย คือเอกสารต่าง ๆ และบทความฉบับก่อนพิมพ์ นักเคมี นักดาราศาสตร์และนักฟิสิกส์ใช้บริการจากห้องสมุดสาขาทุกวันและทุกสัปดาห์ และผู้ใช้นิยมเข้าใช้บริการฐานข้อมูลทางบรรณานุกรมอิเล็กทรอนิกส์และนิยมพิมพ์ผลการค้นออกมา

ทีโนเปอร์และราด (Tenopir & Raad, 2000) ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลในห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา พบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่นิยมเข้าฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุด และช่วงเวลาที่มีการสืบค้นมากที่สุดคือช่วงเวลา 11.00 น. – 17.00 น.

พาจาร์โล (Pajarillo, 2001) ศึกษาการใช้และการประเมินผลการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ พบว่า ความพึงพอใจในการใช้และการสืบค้นฐานข้อมูลขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการสืบค้นและการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลก่อนการสืบค้น ผู้ใช้ส่วนใหญ่ทราบการประชาสัมพันธ์ การใช้ข้อมูลจากเพื่อนร่วมวิชาชีพและผลการสืบค้นที่ผู้ใช้ต้องการมากที่สุดคือเอกสารฉบับเต็ม โดยผู้ใช้นิยมอ่านผลจากหน้าจอคอมพิวเตอร์

แมควิแนซ (Maquignaz, 2000) ได้ศึกษาเรื่องการใช้ฐานข้อมูลวารสารฉบับเต็ม โดยศึกษาเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูล Science Direct ของนักศึกษาในห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิกตอเรีย ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลโดยให้ผู้ใช้ตอบแบบสอบถามผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์พบว่า มีความถี่ในการใช้ฐานข้อมูลมากกว่า 1 ครั้ง /สัปดาห์ และการสืบค้นผู้ใช้จะสืบค้นวารสาร มีวัตถุประสงค์การใช้ค้นคว้าและทำวิจัยมากที่สุด รองลงมาใช้เพื่อประกอบการเรียนการสอน ส่วนทางด้านความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม แต่ก็ไม่ควรยกเลิกวารสารในรูปแบบสิ่งพิมพ์

โคคอต และ แวร์ (Kokot & Varre, 2001) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการใช้วารสารออนไลน์เพื่อปรับปรุงระบบการเข้าถึง ผลการวิจัยพบว่า 80 % ของผู้ที่ค้นหาบทความจากวารสารออนไลน์ประสบความสำเร็จในการค้นหา ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจสมาชิกจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัย North Carolina ในช่วงฤดูใบไม้ร่วงในปี 1997 วารสารที่ห้องสมุดมีให้บริการจะรับฉบับพิมพ์เป็นหลัก และมีตัวเลือกที่เป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ในบางชื่อเรื่องซึ่งผู้ใช้ส่วนใหญ่ต้องการเรียนรู้วิธีการใช้งานและการสืบค้น ซึ่งปัญหาของการให้บริการยืมวารสารของห้องสมุดคือการให้ยืมเฉพาะวารสารฉบับล่วงเวลา ซึ่งในขณะเดียวกันผู้ใช้ส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จและมีความพึงพอใจในผลการค้น โดยเฉพาะเรื่องเวลาและความง่ายของการสืบค้น

จากศึกษาวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ดังนี้การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ผลจากการศึกษางานวิจัยส่วนใหญ่พบว่า ผู้ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เป็น นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์และบุคลากรห้องสมุดในสถาบันอุดมศึกษา วัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อ การทำวิทยานิพนธ์ คุชฎินิพนธ์ภาคินิพนธ์ และผู้ใช้บริการต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อประกอบการเรียนการสอนการติดตามความก้าวหน้า ส่วนปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ด้านฐานข้อมูลด้านระบบเครือข่ายด้านผู้ให้บริการและด้านผู้ใช้บริการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่องการใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจำนวนประชากรทั้งหมด 1,136 คน ที่ลงทะเบียนในปีการศึกษา 2553 (ข้อมูลจาก : สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2554)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามานะ (Yamane) ได้ขนาดตัวอย่าง 311 คน (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548, น.49)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2553 จำแนกตามคณะและสาขาวิชาดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

คณะสาขาวิชา	จำนวนนักศึกษา/คน	
	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
คณะครุศาสตร์	576	34
การบริหารการศึกษา	354	14
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	59	-
การสอนภาษาอังกฤษ	54	-
คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	26	-
หลักสูตรและการสอน	83	-
การศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	-	20
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	81	45
เคมี	16	-
การจัดการอุตสาหกรรม	14	-
การจัดการอุตสาหกรรม (การจัดการอุตสาหกรรมการผลิต)	2	-
การสื่อสารวิทยาศาสตร์	4	-
การจัดการเทคโนโลยี	40	40
การจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยี	5	5
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	307	-
สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา	30	-
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ (การจัดการสารสนเทศเพื่อธุรกิจ)	32	-
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	31	-
ดนตรี (การบริหารงานดนตรี)	24	-
ดนตรี (ดนตรีศึกษา)	62	-
ศิลปกรรม	55	-
รัฐประศาสนศาสตร์ (นโยบายสาธารณะ)	73	-
คณะวิทยาการจัดการ	93	
รวมทั้งสิ้น	1,136	

ที่มา : สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ข้อมูล ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2554 พ.ศ.2554

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวนประชากรทั้งหมด 1,136 คน ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ ยามาเน่ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 311 คน เมื่อกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.05 ได้ขนาดตัวอย่าง 311คน จากสูตรของยามาเน่ (Yamane) ดังสูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกชั้นปี ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2553 จำแนกตามคณะดังนี้

กลุ่มสาขาวิชา	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
คณะครุศาสตร์ (รวม)	167
การบริหารการศึกษา	66
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	8
การสอนภาษาอังกฤษ	21
คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	21
หลักสูตรและการสอน	42
การศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	9
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (รวม)	52
เคมี	11
การจัดการอุตสาหกรรม	6
การจัดการอุตสาหกรรม (การจัดการอุตสาหกรรมการผลิต)	3
การสื่อสารวิทยาศาสตร์	8
การจัดการเทคโนโลยี	14
การจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยี	10

ตารางที่ 4 (ต่อ)

กลุ่มสาขาวิชา	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์(รวม)	73
สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา	9
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ(การจัดการสารสนเทศ)	8
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	9
รัฐประศาสนศาสตร์	26
ศิลปกรรม	10
ดนตรี (ดนตรีศึกษา)	5
ดนตรี (บริหารงานดนตรี)	6
คณะวิทยาการจัดการ (รวม)	19
การจัดการทั่วไป	19
รวม	311

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาและทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดและแจกแจงประเด็นของเนื้อหาของแบบสอบถามให้ครอบคลุม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดตั้งไว้
3. สร้างแบบสอบถามโดยมีโครงสร้างและรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม รูปแบบคำถามเป็นคำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบ โดยข้อคำถามครอบคลุมดังนี้

ขณะที่สังกัด สาขาวิชา

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ และรูปแบบคำถามเป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบและเพิ่มเติมข้อมูล โดยข้อคำถามครอบคลุมดังนี้

ความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ วัตถุประสงค์ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ความจำเป็นทางด้านการศึกษาลักษณะของข้อมูล รูปแบบการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ วิธีการเข้าถึงฐานข้อมูล ความถี่ เวลาที่ใช้ ความทันสมัยของข้อมูล

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อทราบระดับของปัญหาที่ผู้ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยครอบคลุมคำถามดังต่อไปนี้

ปัญหาด้านผู้ใช้บริการ ปัญหาด้านผู้ให้บริการ ปัญหาด้านฐานข้อมูลออนไลน์ปัญหาด้านระบบเครือข่าย

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ฐานข้อมูล เป็นคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อทราบแนวทางการแก้ไขปัญหา รูปแบบคำถามแบบเติมข้อมูล คำถามปลายเปิด

4. นำสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาแก้ไขเนื้อหาและความถูกต้องเหมาะสม ตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

5. นำแบบสอบถามที่ได้ไปหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ดังนี้

5.1 รศ.ดร.จุมพจน์ วนิชกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
5.2 ผศ. ดร.จิราภรณ์ หนูสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
5.3 ผศ.ประภาพรณ หิรัญวัชรพุกษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
5.4 อาจารย์ ดร.ปาริชาติ เสารยะวิเศษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
5.5 อาจารย์ ดร.ณัฐชา อุ่นสกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

6. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาวิเคราะห์ความเที่ยงตรง หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.5 ถือว่าข้อคำถามนั้นผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกัน โดยสามารถใช้ข้อคำถามนั้น และมีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

7. ทดสอบแบบสอบถาม (Pre-test) โดยแจกแบบสอบถามให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ความเชื่อถือ (reliability) ของแบบสอบถามจากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ตามสูตรของครอนบาค (cronbach(การวิจัยการศึกษาเบื้องต้น 2545 : ออนไลน์) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.90

8. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เข้ามาใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศจำนวน 311 คน โดยเริ่มตั้งแต่เดือน มิถุนายน-กันยายน 2554

2. ผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างได้ทั้งหมด 311 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ที่ได้เก็บรวบรวมมาแล้วนำมาจัดเรียงเพื่อลงรหัสก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

1. แบบสอบถามแบบเลือกตอบวิเคราะห์ข้อมูลโดยการ แจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการพรรณนา

2. แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบวัดแบบของลิเคิร์ต(Likert Scales) นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแปลงค่าคะแนน โดยกำหนดน้ำหนักของคะแนนดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	มาก
คะแนน	3	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	น้อย
คะแนน	1	หมายถึง	น้อยที่สุด

3. แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการแบ่งระดับค่าเฉลี่ยและแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551, น. 75)

ดังนั้นคะแนนเฉลี่ยและการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย แบ่งเป็น 5 ระดับ เพื่อการแปลผลดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
3.50- 4.49	หมายถึง	มาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X} =mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. =Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งประชากรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 311 ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามจำนวน 311 ชุด ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น 311 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์
- ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์
- ตอนที่ 4 แนวทางการแก้ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5 ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ปริญญาโท	277	89.10
ปริญญาเอก	34	10.90
รวม	311	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 89.10 ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทและศึกษาอยู่ในระดับปริญญาเอกจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90

ตารางที่ 6 ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะสาขาวิชาที่สังกัด

คณะสาขาวิชาที่สังกัด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คณะครุศาสตร์	167	53.80
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	73	23.50
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	52	16.70
คณะวิทยาการจัดการ	19	6.10
รวม	311	100

จากตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่สังกัดคณะครุศาสตร์ จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 รองลงมาคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 คณะวิทยาศาสตร์มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 และคณะวิทยาการจัดการจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ตารางที่ 7 การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ชื่อฐานข้อมูล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ProQuest Digital Dissertations	252	18.20
H.W.Wilson	231	16.70
Education Research Complete	207	14.90
Academic Search Elite	203	14.60
SpringerLink	169	12.20
Emerald Management e-Journal	77	5.60
Science Direct	68	4.90
Computers & Applied Sciences Complete	46	3.30
ACM Digital Library	45	3.20
ISI Web of Science	38	2.70
ProQuest ABI/INFORM	33	2.40
ACS Publications	18	1.30

จากตารางที่ 7 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูล ProQuest Digital Dissertations จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 18.20 รองลงมาคือฐานข้อมูล H.W. Wilson จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 และใช้งานน้อยที่สุดคือฐานข้อมูล ACS Publications จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30

ตารางที่ 8 วัตถุประสงค์ของการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

วัตถุประสงค์ในการใช้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ทำวิจัย/วิทยานิพนธ์	292	35.70
ศึกษาค้นคว้าเพื่อประกอบการศึกษา	206	25.20
จัดทำรายงาน	174	21.30
เพิ่มพูนความรู้และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ	145	17.70
รวม	817	100

จากตารางที่ 8 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อทำวิจัยวิทยานิพนธ์ จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 35.70 รองลงมาใช้ศึกษาค้นคว้าเพื่อประกอบการศึกษา จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 และเพื่อจัดทำรายงานจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 และใช้ในการเพิ่มพูนความรู้และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการเป็นลำดับสุดท้ายจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70

ตารางที่ 9 ความถี่ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ความถี่ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่แน่นอน	95	30.50
2-3 วันต่อครั้ง	65	20.90
ทุกวัน	62	19.90
สัปดาห์ละครั้ง	61	19.60
เดือนละครั้ง	14	4.50
2-3 เดือนครั้ง	14	4.50
รวม	311	100

จากตารางที่ 9 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ไม่แน่นอน จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 รองลงมาใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ 2-3 วันต่อครั้ง จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 และใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ทุกวันจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 19.90 และใช้ฐานข้อมูลออนไลน์น้อยที่สุดเดือนละครั้งและ 2-3 เดือนครั้ง จำนวน 14 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 4.50

ตารางที่ 10 เวลาที่ใช้ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

เวลาที่ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-3 ชั่วโมง	118	37.90
ประมาณ 1 ชั่วโมง	83	26.70
มากกว่า 3 ชั่วโมง	73	23.50
น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	37	11.90
รวม	311	100

จากตารางที่ 10 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ 1-3 ชั่วโมง จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 37.90 รองลงมาใช้เวลาในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ 1 ชั่วโมง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 และใช้ฐานข้อมูลออนไลน์มากกว่า 3 ชั่วโมง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 และลำดับสุดท้ายใช้งานน้อยกว่า 1 ชั่วโมงจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.90

ตารางที่ 11 ช่วงเวลาในสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

ช่วงเวลาในสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
16.30-24.00 น.	157	50.50
13.00-16.30 น.	58	18.60
12.00-13.00 น.	38	12.20
06.00-12.00 น.	29	9.30
24.00-06.00 น.	29	9.30
รวม	311	100

จากตารางที่ 11 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่สืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ในช่วงเวลา 16.30-24.00 น. จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 รองลงมาช่วงเวลา 13.00-16.30 น. จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 18.60 ในช่วงเวลา 12.00-13.00 น. จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20 และช่วงเวลาใช้น้อยที่สุดคือ คือช่วง 24.00-06.00 น. , 06.00-12.00 น.จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 9.30

ตารางที่ 12 วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อให้ผลการสืบค้นตรงกับความต้องการมากที่สุด

วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
การสืบค้นโดยใช้คำสำคัญ/อย่างง่าย	291	31.00
การสืบค้นที่ระบุขอบเขตในการสืบค้น	199	21.20
การสืบค้นแบบไล่เรียงตามลำดับตัวอักษร	93	9.90
การสืบค้นด้วยคำหรือวลีพร้อมคำเชื่อม	82	8.70
การสืบค้นด้วยประโยคบอกเล่าหรือวลียาวๆ	78	8.30
การสืบค้นบทความซึ่งอ้างอิงจากผู้แต่งหรือผลงานตามที่ระบุ	74	7.90
การสืบค้นแบบศัพท์สัมพันธ์	66	7.00
การสืบค้นข้ามสำนักพิมพ์อื่นที่เป็นสมาชิกที่ร่วมใน โครงการ	55	5.90

จากตารางที่ 12 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ โดยการสืบค้นโดยใช้คำสำคัญ/อย่างง่าย (Basic Search) จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 รองลงมาใช้การสืบค้นที่ระบุขอบเขตในการสืบค้น (Advanced Search) จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20 และใช้การสืบค้นแบบไล่เรียงตามลำดับตัวอักษร จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 ส่วนที่ใช้วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ที่น้อยที่สุดคือการสืบค้นแบบข้ามสำนักพิมพ์ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 5.90

ตารางที่ 13 รูปแบบการแสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

รูปแบบการแสดงผลลัพธ์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
แสดงเป็นเอกสารเต็มรูปแบบ (Full Tex)	282	43.30
แสดงเป็นเอกสารแบบย่อ	121	18.60
แสดงตามกลุ่มหัวเรื่อง (Subject Categories)	94	14.40
แสดงตามกลุ่มประเภทเอกสาร (Results Groups)	81	12.40
แสดงตามชื่อสิ่งพิมพ์ (Publication)	74	11.30

จากตารางที่ 13 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการในการกำหนดรูปแบบการแสดงผลที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์แสดงเป็นเอกสารเต็มรูปแบบจำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 รองลงมาแสดงเป็นเอกสารแบบย่อ จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 18.60 แสดงตามกลุ่มหัวเรื่อง (Subject Categories) จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40 ส่วนที่ใช้น้อยที่สุดคือการแสดงตามชื่อสิ่งพิมพ์ (Publication) จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50

ตารางที่ 14 การอ่านข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

การอ่านข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ดาวน์โหลดข้อมูลและบันทึกแฟ้มข้อมูลเก็บไว้อ่านภายหลัง	257	31.00
อ่านจากหน้าจอคอมพิวเตอร์	225	30.80
สิ่งพิมพ์เอกสาร	205	24.80
ส่งข้อมูลทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	111	13.40

จากตารางที่ 14 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ดาวน์โหลดข้อมูลและบันทึกแฟ้มข้อมูลเก็บไว้อ่านภายหลังจำนวน 257 คนคิดเป็นร้อยละ 31.00 รองลงมาอ่านจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 สิ่งพิมพ์เอกสารจำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80 และใช้วิธีการอ่านข้อมูลจากการส่งข้อมูลทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40

ตารางที่ 15 รูปแบบผลการสืบค้นจากการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

รูปแบบผลการสืบค้นจากการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เอกสารฉบับเต็ม (Full text) แบบ PDF	286	35.40
ให้ข้อมูลบรรณานุกรมและสาระสังเขป	229	28.30
เอกสารฉบับเต็ม (Full text) แบบ HTML	164	20.30
ให้ตัวอย่างบางส่วน (Page preview) ของข้อมูล	56	6.90
เอกสารเป็นแบบ Image	45	5.60
ให้ข้อมูลเฉพาะบรรณานุกรม	29	3.60

จากตารางที่ 15 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้รูปแบบผลการสืบค้นเอกสารฉบับเต็ม (Full text) แบบ PDF จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 35.40 รองลงมาให้ข้อมูลบรรณานุกรมและสาระสังเขปจำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30 เอกสารฉบับเต็ม (Full text) แบบ HTML จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 และที่ใช้น้อยที่สุด เป็นการให้ข้อมูลเฉพาะบรรณานุกรม จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60

ตารางที่ 16 เนื้อหาที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

เนื้อหาที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เนื้อหาข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง	230	51.10
เนื้อหาข้อมูลบางส่วนไม่สมบูรณ์	106	23.60
เนื้อหาข้อมูลบางส่วนล้าสมัยไม่มีการปรับปรุง	68	15.10
เนื้อหาข้อมูลไม่ตรงกับที่ต้องการ	46	10.20

จากตารางที่ 16 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ได้รับเนื้อหาข้อมูลครบถูกต้องจำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10 รองลงมาได้รับเนื้อหาข้อมูลบางส่วนไม่สมบูรณ์จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 23.60 และเนื้อหาข้อมูลบางส่วนล้าสมัยไม่มีการปรับปรุงจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10 และได้รับเนื้อหาข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการน้อยที่สุด จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 10.20

ตารางที่ 17 รูปแบบการบริการอื่นๆ ที่มีในฐานข้อมูลออนไลน์

รูปแบบการบริการอื่นๆ ที่มีในฐานข้อมูลออนไลน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บริการค้นหาแหล่งข้อมูลเพื่อการสืบค้น (Find a sources)	137	15.30
บริการค้นหาเอกสาร/ข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน (More like this)	110	12.30
บริการถ่ายโอนไปโปรแกรม EndNote (Export to reference software)	104	11.60
บริการการจัดเก็บเอกสาร/ข้อมูลที่สนใจ (Marked list)	93	10.40
บริการแจ้งเตือนผู้ใช้เมื่อมีข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ (Alert)	89	10.00
บริการการเลือกรูปแบบการแสดงผล (Customize display)	72	8.10
บริการหน้ารายการอ้างอิง (Cited Referenced)	66	7.40
บริการถ่ายโอนไปโปรแกรม EndNote Web (Save to my EndNote Web)	64	7.20
บริการหน้ารายการบทความที่อ้างอิง (Citing Articles)	59	6.60
บริการการวิเคราะห์ผลลัพธ์จากหน้าผลลัพธ์ (Results Analysis)	55	6.20
บริการหน้ารายการบทความที่ใช้รายการอ้างอิงเดียวกัน (Related Records)	45	5.00

จากตารางที่ 17 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้รูปแบบบริการค้นหาแหล่งข้อมูลเพื่อการสืบค้น (Find a sources) จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 15.30 รองลงมาบริการค้นหาเอกสาร/ข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน (More like this) จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30 และบริการถ่ายโอนไปโปรแกรม EndNote (Export to reference software) จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60 ส่วนน้อยที่สุดคือ บริการหน้ารายการบทความที่ใช้รายการอ้างอิงเดียวกัน (Related Records) จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

ตารางที่ 18 วิธีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ได้รับคำแนะนำวิธีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเรียนรู้ด้วยตนเอง	248	23.40
การอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการ	235	22.20
อาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำ	175	16.50
เพื่อนร่วมวิชาชีพ	128	12.10
เว็บไซต์	111	10.50
เอกสารแนะนำวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์	86	8.10
บรรณารักษ์	75	7.10

จากตารางที่ 18 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เรียนรู้ด้วยตนเองในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40 รองลงมาได้จากการอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการจำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20 จากอาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 และน้อยที่สุดได้รับคำแนะนำจากบรรณารักษ์ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10

ตารางที่ 19 การเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์

การเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แหล่งบริการฐานข้อมูลออนไลน์ที่ทางสำนักวิทยบริการบอกรับ	235	39.80
แหล่งบริการฐานข้อมูลออนไลน์ จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยอื่นๆ	204	34.60
แหล่งบริการฐานข้อมูลออนไลน์ ภายนอกซึ่งเป็นแหล่งบริการฟรี	151	25.60

จากตารางที่ 19 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์ได้จากแหล่งบริการฐานข้อมูลออนไลน์ ที่ทางสำนักวิทยบริการบอกรับและทดลองใช้ จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 39.80 รองลงมาเข้าถึงแหล่งบริการฐานข้อมูลออนไลน์ จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยอื่นๆ จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60 และเข้าถึงแหล่งบริการฐานข้อมูลออนไลน์ ภายนอกซึ่งเป็นแหล่งบริการฟรี จำนวน 151 คน จำนวน 34.60

ตารางที่ 20 การเข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์

การเข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	181	23.40
ที่พักอาศัย/ หอพัก	176	22.70
ที่ทำงาน	161	20.80
สำนักคอมพิวเตอร์	111	14.30
ภาควิชา/ คณะ	91	11.70
ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่	55	7.10

จากตารางที่ 20 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ จากสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40 รองลงมาใช้จากที่พักอาศัย/ หอพัก จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70 สำนักคอมพิวเตอร์จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30 และเข้าใช้บริการจากร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 7.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 21 แหล่งข้อมูลที่ทำให้ทราบข่าวการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์

แหล่งข้อมูลที่ทำให้ทราบข่าวการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เว็บไซต์ของสำนักวิทยบริการ	196	29.60
แผ่นประชาสัมพันธ์และเอกสารเผยแพร่ของสำนักวิทยบริการ	176	26.50
เพื่อน/ ผู้ร่วมงานแนะนำ	147	22.20
บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ สำนักวิทยบริการ	144	21.70

จากตารางที่ 21 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ทราบว่าการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์จากเว็บไซต์ของสำนักวิทยบริการ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 รองลงมาจากแผ่นประชาสัมพันธ์และเอกสารเผยแพร่ของสำนักวิทยบริการจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 และจากเพื่อนผู้ร่วมงานแนะนำจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20 และทราบว่าการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์จากบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่สำนักวิทยบริการน้อยที่สุดจำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 21.70

ตารางที่ 22 ความต้องการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจำแนกตามรายฐาน

รายชื่อฐานข้อมูล	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ	ลำดับ
ProQuest Digital Dissertations	4.53	.713	มากที่สุด	1
Academic Search Premier	4.02	.896	มาก	2
H.W.Wilson	3.98	.857	มาก	3
Education Research Complete	3.86	.920	มาก	4
SpringerLink -Journal	3.78	.906	มาก	5
Emerald Management e-Journal	3.21	.903	ปานกลาง	6
ProQuest ABI/INFORM Complete	2.87	.975	ปานกลาง	7
ACM Digital Library	2.66	1.068	ปานกลาง	8
ISI Web of Science	2.55	1.146	ปานกลาง	9
ScienceDirect	2.48	1.280	น้อย	10
Computers & Applied Sciences Complete	2.45	1.082	น้อย	11
ACS Publications	1.86	1.072	น้อย	12
รวม	3.19	1.271	ปานกลาง	

จากตารางที่ 22 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่มีความต้องการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ จำแนกตามรายฐานข้อมูล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ฐานข้อมูล ProQuest Digital Dissertations ($\bar{X}=4.53$) ฐานข้อมูล Academic Search Premier ($\bar{X}= 4.02$) ฐานข้อมูล H.W.Wilson ($\bar{X}= 3.98$) ส่วนที่มีระดับความต้องการใช้น้อย คือ ฐานข้อมูล ACS Publications ($\bar{X}=1.86$)

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ตารางที่ 23 ปัญหาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา (ด้านผู้ให้บริการ)

ปัญหาด้านผู้ให้บริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับ
ไม่เข้าใจเนื้อหาข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษ	3.85	1.009	มาก	1
ค่าใช้จ่ายในการติดตามเอกสารฉบับเต็มแพงเกินไป	3.80	1.129	มาก	2
ขาดทักษะเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ	3.77	1.016	มาก	3
มีปัญหาในการกำหนดคำค้น	3.74	1.020	มาก	4
ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีฐานข้อมูลออนไลน์	3.03	1.147	ปานกลาง	5
การติดตามเอกสารฉบับเต็มที่ค้นคืนได้ใช้เวลานาน	3.58	.999	มาก	6
ไม่สามารถติดตามเอกสารฉบับเต็มที่ค้นคืนได้	3.55	1.060	มาก	7
ระยะเวลาที่ใช้ในการค้นคืนฐานข้อมูลออนไลน์นาน	3.51	1.006	มาก	8
ไม่มีเวลาเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์	3.47	.993	ปานกลาง	9
การอ่านข้อมูลจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ทำให้เกิด ความเมื่อยล้าและปวดตา	3.47	.996	ปานกลาง	10
ไม่เข้าใจคำสั่งที่ใช้ในฐานข้อมูลออนไลน์	3.28	1.054	ปานกลาง	11
ไม่ทราบขอบเขตเนื้อหาของฐานข้อมูลออนไลน์	3.21	1.140	ปานกลาง	12
ไม่มีความรู้ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์	3.16	1.045	ปานกลาง	13
ไม่ทราบวิธีการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์	3.08	1.104	ปานกลาง	14
ไม่คุ้นเคยกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	3.07	1.167	ปานกลาง	15
รวมเฉลี่ย	3.44	1.094	ปานกลาง	

จากตารางที่ 23 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ (ด้านผู้ให้บริการ) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความไม่เข้าใจเนื้อหาข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษ ($\bar{X}=3.85$) ค่าใช้จ่ายในการติดตามเอกสารฉบับเต็มแพงเกินไป ($\bar{X}=3.80$) และขาดทักษะเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ($\bar{X}=3.77$) ส่วนปัญหาในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัญหาการอ่านข้อมูลจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ให้เกิดความเมื่อยล้าและปวดตาและไม่มีเวลาเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X}=3.47$) ปัญหาไม่เข้าใจคำสั่งที่ใช้ในฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X}=3.28$) และปัญหาที่น้อยที่สุดคือไม่ทราบว่าห้องสมุดมีฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X}=3.03$)

ตารางที่ 24 ปัญหาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา (ด้านผู้ให้บริการ)

ปัญหาด้านผู้ให้บริการ	\bar{X}	S.D.	ระดับปัญหา	ลำดับ
ผู้ให้บริการมีปัญหาด้านภาษาอังกฤษในการสืบค้น	3.37	1.058	ปานกลาง	1
ผู้ให้บริการขาดการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์	3.29	1.153	ปานกลาง	2
ไม่มีผู้ให้บริการให้คำแนะนำการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์	3.25	1.139	ปานกลาง	3
ผู้ให้บริการอธิบายการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ไม่ชัดเจน	3.11	1.430	ปานกลาง	4
ผู้ให้บริการมีไม่เพียงพอ	3.06	1.017	ปานกลาง	5
ผู้ให้บริการสืบค้นข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ	3.05	1.066	ปานกลาง	6
ผู้ให้บริการให้บริการล่าช้า	2.99	1.061	ปานกลาง	7
ผู้ให้บริการขาดทักษะในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์	2.92	1.136	ปานกลาง	8
ผู้ให้บริการขาดมนุษยสัมพันธ์	2.74	1.185	ปานกลาง	9
รวมเฉลี่ย	3.09	1.157	ปานกลาง	

จากตารางที่ 24 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ (ด้านผู้ให้บริการ) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้ให้บริการมีปัญหาด้านภาษาอังกฤษในการสืบค้น ($\bar{X}=3.37$) สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X}=3.29$) และปัญหาที่น้อยที่สุดคือ ผู้ให้บริการขาดมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X}=2.74$)

ตารางที่ 25 ปัญหาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (ด้านฐานข้อมูล)

ปัญหาด้านฐานข้อมูล	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปัญหา	ลำดับ
ฐานข้อมูลส่วนใหญ่มีเนื้อเป็นภาษาอังกฤษ	3.72	.972	มาก	1
ฐานข้อมูลมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.68	1.021	มาก	2
ฐานข้อมูลแต่ละฐานมีวิธีการสืบค้นที่แตกต่างกัน	3.52	.857	มาก	3
ฐานข้อมูลมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ	3.51	.957	มาก	4
ฐานข้อมูลออนไลน์ไม่ครอบคลุมสาขาวิชาที่ต้องการ	3.50	.922	มาก	5
ฐานข้อมูลเนื้อหาไม่ครอบคลุมปีของสารสนเทศที่ต้องการ	3.37	.965	ปานกลาง	6
ฐานข้อมูลออนไลน์มีระบบการสืบค้นยุ่งยากซับซ้อน ข้อมูลและเนื้อหาที่อยู่ในฐานข้อมูลออนไลน์ยังไม่	3.37	1.045	ปานกลาง	7
ครบถ้วนสมบูรณ์	3.34	1.006	ปานกลาง	8
ฐานข้อมูลเนื้อหาไม่มีการปรับปรุง	3.06	1.036	ปานกลาง	9
รวมเฉลี่ย	3.45	.994	ปานกลาง	

จากตารางที่ 25 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ (ด้านฐานข้อมูล) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ฐานข้อมูลส่วนใหญ่มีเนื้อเป็นภาษาอังกฤษ ($\bar{X}=3.72$) ฐานข้อมูลมีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.68$) ฐานข้อมูลแต่ละฐาน มีวิธีการสืบค้นที่แตกต่างกัน ($\bar{X}=3.52$) และปัญหาที่น้อยที่สุดคือฐานข้อมูลเนื้อหาไม่มีการปรับปรุง ($\bar{X}=3.06$)

ตารางที่ 26 ปัญหาการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา (ด้านเครือข่าย)

ปัญหาด้านด้านเครือข่าย	\bar{X}	S.D.	ระดับ ปัญหา	ลำดับ
ความล่าช้าในการดาวน์โหลดเอกสารฉบับเต็ม	3.66	.950	มาก	1
ระบบเครือข่ายที่เข้าใช้มีการแสดงผลข้อมูลล่าช้าต้องใช้ เวลาในการรอ	3.63	1.023	มาก	2
เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใช้หนาแน่นมีผู้ใช้มากเสียเวลาใน การรอคอย	3.60	.982	มาก	3
เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการสืบค้นไม่เพียงพอ	3.42	1.013	ปานกลาง	4
จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สามารถใช้เครือข่าย				
อินเทอร์เน็ตมีไม่เพียงพอ	3.32	1.004	ปานกลาง	5
เครื่องคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพต่ำ	3.26	1.009	ปานกลาง	6
รวมเฉลี่ย	3.48	1.008	ปานกลาง	

จากตารางที่ 26 พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ (ด้านเครือข่าย) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความล่าช้าในการดาวน์โหลดเอกสารฉบับเต็ม ($\bar{X}=3.66$) ระบบเครือข่ายที่เข้าใช้มีการแสดงผลข้อมูลล่าช้า ต้องใช้เวลาในการรอ ($\bar{X}=3.63$) เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใช้หนาแน่นมีผู้ใช้มากเสียเวลาในการรอคอย ($\bar{X}=3.60$) และปัญหาน้อยที่สุดคือเครื่องคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพต่ำ ($\bar{X}=3.26$)

ตอนที่ 4 แนวทางการแก้ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูล

แนวทางการแก้ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1. สำนักวิทยบริการควรเพิ่มฐานข้อมูลให้ครอบคลุมการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เปิดสอน
2. สำนักวิทยบริการ ควรจัดให้มีการอบรมอย่างสม่ำเสมอให้แก่คณาจารย์
3. สำนักวิทยบริการ ควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ที่สืบค้นให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้
4. ควรจัดทำคู่มือการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์อย่างละเอียดในแต่ละฐานข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เช่น คลิปวีดีโอ Power point เป็นต้น เพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองสามารถเข้าถึงการใช้ได้อย่างสะดวก
5. สำนักวิทยบริการควรปรับปรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มความเร็วในการค้นสารสนเทศออนไลน์ ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการเชื่อมต่อระหว่างที่พิกัดกับมหาวิทยาลัย
6. สำนักวิทยบริการควรทำการประชาสัมพันธ์การใช้ฐานข้อมูลให้นักศึกษาทราบอย่างสม่ำเสมอ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (2) เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (3) เพื่อหาข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจำนวน 311 คน แยกตามคณะที่สังกัดได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์คณะวิทยาการจัดการ

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทร้อยละ 89.10 จำนวน 277 คน และศึกษาอยู่ในระดับปริญญาเอกร้อยละ 10.90 จำนวน 34 คน และสังกัดคณะครุศาสตร์ จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 รองลงมาคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 ส่วนคณะวิทยาศาสตร์มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70และคณะวิทยาการจัดการจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10

ตอนที่ 2 การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

1. ด้านฐานข้อมูลที่ใช้

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูล ProQuest Digital Dissertations จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 18.20 รองลงมาคือฐานข้อมูล H.W.Wilson จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 และใช้งานน้อยที่สุดคือฐานข้อมูล ACS Publications จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30

2. ด้านวัตถุประสงค์ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

วัตถุประสงค์ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อทำวิจัย/วิทยานิพนธ์ จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 35.70 รองลงมาใช้ศึกษาค้นคว้าเพื่อประกอบการศึกษา จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 25.20 และเพื่อจัดทำรายงานจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30

3. ด้านความถี่ในการใช้สืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

มีความถี่ในการใช้สืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ที่ไม่แน่นอน จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 30.50 รองลงมาใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ 2-3 วันต่อครั้ง จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 และใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ทุกวันจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 19.90

4. ด้านเวลาที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

เวลาที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ประมาณ 1-3 ชั่วโมง จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 37.90 รองลงมาใช้เวลาในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ ประมาณ 1 ชั่วโมง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 และใช้ฐานข้อมูลออนไลน์มากกว่า 3 ชั่วโมง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50

5. ด้านช่วงเวลาในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

ช่วงเวลาในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์อยู่ในช่วงเวลา 16.30-24.00 น. จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 รองลงมาช่วงเวลา 13.00-16.30 น. จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 18.60 ในช่วงเวลา 12.00-13.00 น. จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20

6. ด้านวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่ใช้คำสำคัญ/อย่างง่าย จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 31 รองลงมาใช้การสืบค้นที่ระบุขอบเขตในการสืบค้น (Advanced Search) จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20 และใช้การสืบค้นแบบไล่เรียงตามลำดับตัวอักษร จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90

7. ด้านรูปแบบการแสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

รูปแบบการแสดงผลลัพธ์ที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่เป็นการกำหนดรูปแบบการแสดงผลลัพธ์ที่แสดงเป็นเอกสารเต็มรูปแบบ จำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 รองลงมาแสดงเป็นเอกสารแบบย่อ จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 18.60 แสดงตามกลุ่มหัวเรื่อง (Subject Categories) จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40

8. ด้านลักษณะการอ่านข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

ลักษณะการอ่านข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่จะดาวน์โหลดข้อมูลและบันทึกแฟ้มข้อมูลเก็บไว้อ่านภายหลังจำนวน 257 คนคิดเป็นร้อยละ 31รองลงมาอ่านจากหน้าจอคอมพิวเตอร์จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80สั่งพิมพ์เอกสารจำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80

9. ด้านรูปแบบผลการสืบค้นจากการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

รูปแบบผลการสืบค้นจากการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่ใช้เอกสารฉบับเต็ม (Full text) แบบ PDF จำนวน 286 คนคิดเป็นร้อยละ 35.40รองลงมาให้ข้อมูลบรรณานุกรมและสาระสังเขปจำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30เอกสารฉบับเต็ม(Full text) แบบ HTML จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30

10. ด้านเนื้อหาที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

เนื้อหาที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่ได้รับเนื้อข้อมูลครบถูกต้องจำนวน 230คน คิดเป็นร้อยละ 51.10รองลงมาได้รับเนื้อหาข้อมูลบางส่วนไม่สมบูรณ์ จำนวน 106 คนคิดเป็นร้อยละ 23.60 และเนื้อหาข้อมูลบางส่วนล้าสมัยไม่มีการปรับปรุงจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10

11. ด้านรูปแบบการบริการอื่นๆ ที่มีในฐานข้อมูลออนไลน์

รูปแบบการบริการอื่นๆ ที่มีในฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่ใช้รูปแบบบริการค้นหาแหล่งข้อมูลเพื่อการสืบค้น (Find a sources) จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 15.30รองลงมาบริการค้นหาเอกสาร/ข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน (More like this) จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30 และบริการถ่ายโอนไปโปรแกรม EndNote (Export to reference software)จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60

12. ด้านวิธีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

วิธีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำวิธีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์จากการเรียนรู้ด้วยตนเองจำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40รองลงมาได้จากการอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการจำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20จากอาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50

13. ด้านการเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์

การเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่จะเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์ได้จากแหล่งบริการฐานข้อมูลออนไลน์ ที่ทางสำนักวิทยบริการบอกรับและทดลองใช้ จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 39.80 รองลงมาเข้าถึงแหล่งบริการฐานข้อมูลออนไลน์ จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยอื่นๆ จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60 และเข้าถึงแหล่งบริการฐานข้อมูลออนไลน์ ภายนอกซึ่งเป็นแหล่งบริการฟรี จำนวน 151 คน จำนวน 34.60

14. ด้านการเข้าใช้บริการฐานข้อมูล

การเข้าใช้บริการฐานข้อมูลส่วนใหญ่เข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์จากสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40 รองลงมาใช้จากที่พักอาศัย/ หอพัก จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70 สำนักคอมพิวเตอร์จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 14.30

15. ด้านแหล่งข้อมูลที่ทำให้ทราบข่าวการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์

แหล่งข้อมูลที่ทำให้ทราบข่าวการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่ทราบข่าวการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์จากเว็บไซต์ของสำนักวิทยบริการ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 รองลงมาจากแผ่นประชาสัมพันธ์ / เอกสารเผยแพร่ของสำนักวิทยบริการจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 และจากเพื่อน/ ผู้ร่วมงานแนะนำจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20

16. ด้านความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ด้านความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่มีระดับความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ProQuest Digital Dissertations ซึ่งมีระดับการใช้สูงสุดในระดับมากที่สุด รองลงมาคือฐานข้อมูล Academic Search Premier, ฐานข้อมูล H.W. Wilson

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

1. ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ด้านผู้ให้บริการ

พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ (ด้านผู้ให้บริการ) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ความไม่เข้าใจเนื้อหาข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษ, ค่าใช้จ่ายในการติดตามเอกสารฉบับเต็มแพงเกินไป, ขาดทักษะเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ, มีปัญหาในการกำหนดคำค้น, การติดตามเอกสารฉบับเต็มที่ค้นคืนได้ใช้เวลานานเกินไปไม่สามารถติดตามเอกสารฉบับเต็มที่ค้นคืนได้, ระยะเวลาที่ใช้ในการค้นคืนฐานข้อมูลออนไลน์นานเกินไปอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือปัญหาการอ่านข้อมูลจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ให้เกิดความเมื่อยล้าและปวดตา, ไม่มีเวลาเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์, ไม่เข้าใจคำสั่งที่ใช้ในฐานข้อมูลออนไลน์, ไม่ทราบขอบเขตเนื้อหาของฐานข้อมูลออนไลน์, ไม่มีความรู้ในการใช้

ฐานข้อมูลออนไลน์, ไม่ทราบวิธีการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์, ไม่คุ้นเคยกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และไม่ทราบว่าห้องสมุดมีฐานข้อมูลออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ด้านผู้ให้บริการ

พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ (ด้านผู้ให้บริการ) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือผู้ให้บริการมีปัญหาด้านภาษาอังกฤษในการสืบค้น, สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการให้บริการฐานข้อมูล, ไม่มีผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์, ผู้ให้บริการ / อธิบาย การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ไม่ชัดเจน, ผู้ให้บริการไม่เพียงพอ, ผู้ให้บริการสืบค้นข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ, ผู้ให้บริการให้บริการล่าช้า, ผู้ให้บริการขาดทักษะในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์และ ผู้ให้บริการขาดมนุษยสัมพันธ์

3. ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ด้านฐานข้อมูล

พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ (ด้านฐานข้อมูล) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือฐานข้อมูลส่วนใหญ่มีเนื้อเป็นภาษาอังกฤษ, ฐานข้อมูลมีจำนวน ไม่เพียงพอ, ฐานข้อมูลแต่ละฐานมีวิธีการสืบค้นที่แตกต่างกัน, ฐานข้อมูลมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ อยู่ในระดับมาก ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ไม่ครอบคลุมสาขาวิชาที่ต้องการ, ฐานข้อมูลออนไลน์มีระบบการสืบค้นยุ่งยากซับซ้อน, ฐานข้อมูลเนื้อหาไม่ครอบคลุมปีของสารสนเทศที่ต้องการ, ข้อมูลและเนื้อหาที่อยู่ในฐานข้อมูลออนไลน์ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์และฐานข้อมูลเนื้อหาไม่มีการปรับปรุงอยู่ในระดับปานกลาง

4. ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ด้านเครือข่าย

พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่ (ด้านเครือข่าย) มีปัญหาในการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ (ด้านเครือข่าย) โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ความล่าช้าในการดาวน์โหลดเอกสารฉบับเต็ม, ระบบเครือข่ายที่เข้าใช้มีการแสดงผลข้อมูลล่าช้า ต้องใช้เวลาในการรอ, เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใช้หนาแน่น มีผู้ใช้มาก เสียเวลาในการรอคอยอยู่ในระดับมาก ส่วนในเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการสืบค้นไม่เพียงพอ, จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สามารถใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีไม่เพียงพอและเครื่องคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพต่ำอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องการใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งผลจากการวิจัยมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. ด้านการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ผลจากการวิจัยพบว่าผู้ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก สังกัดคณะครุศาสตร์ซึ่งในการใช้ฐานข้อมูลส่วนใหญ่เป็นฐานข้อมูลProQuest Digital Dissertationsทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้บอกรับฐานข้อมูล DAO ตั้งแต่ พ.ศ.2549 ถึงปัจจุบันทำให้นักศึกษาคู่เกี่ยวกับการใช้งาน ตลอดจนใช้ในการสืบค้นวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก และปริญญาโทของต่างประเทศ ครอบคลุมสาขาวิชาต่างๆ

วัตถุประสงค์ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ส่วนใหญ่เพื่อทำวิทยานิพนธ์คุณวุฒิพนธ์และภาคินพนธ์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องพรรณ แยมแจไซ (2544) คารณิแซตัง (2549)มะลิวัลย์สินน้อย (2549) สายสุดาปั้นตระกูล (2549)และสุภารักษ์เมินกระโทก (2551) ที่พบว่าผู้ใช้มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์คุณวุฒิพนธ์และภาคินพนธ์เนื่องจากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำเป็นต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยและนำข้อมูลที่ได้ไปใช้โดยไม่ต้องไปค้นจากวารสารหรือหนังสืออีก

ความถี่ในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาไม่แน่นอน สอดคล้องกับมะลิวัลย์สินน้อย (2549)ในเรื่องช่วงเวลาที่ว่างในการใช้ไม่แน่นอน ไม่สามารถกำหนดได้ว่ามีความถี่ในการใช้ฐานข้อมูลอย่างไร

ระยะเวลาที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้เวลาในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ ประมาณ 1-3 ชั่วโมงโดยมีช่วงเวลา16.30-24.00 น. สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรเพ็ญจัญจรงค์ (2549)และคารณิแซตัง (2549)พบว่าเวลาที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูลต่อครั้งมากกว่า 1 ชั่วโมง และเนื่องจากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพแล้วจึงทำให้ช่วงเวลาที่เข้าใช้แตกต่างกันออกไป

วิธีการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้การสืบค้นโดยใช้คำสำคัญ/อย่างง่ายสอดคล้องกับงานวิจัยของ บงกช จันทรรัตน์ (2553) พบว่า การสืบค้นโดยใช้คำสำคัญ ผู้สืบค้นไม่จำเป็นต้องทราบชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง หรือชื่อชุด ที่ถูกต้อง วิธีนี้จึงเป็นการสืบค้นที่ง่ายและสะดวก เหมาะกับการเริ่มต้นสืบค้น

รูปแบบการแสดงผลที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่กำหนดรูปแบบการแสดงผลที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์โดยแสดงเป็น

เอกสารเต็มรูปแบบ เนื่องจากนักศึกษาต้องพิจารณาเนื้อหาของผลการค้นว่าตรงกับความต้องการหรือไม่ก่อนนำไปใช้งาน

การอ่านข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ดาวน์โหลดข้อมูลและบันทึกข้อมูลเก็บไว้อ่านภายหลังสอดคล้องงานวิจัยของสุภารักษ์ เมินกระโทก (2551) หทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์ (2553) และพาจาริลโล (Pajarillo,2000) พบว่า ผู้ใช้มีเวลาไม่มากนัก จึงต้องอ่านแบบย่อจากหน้าจอคอมพิวเตอร์นอกจากนี้ผู้ใช้ยังสามารถดาวน์โหลดเอกสารฉบับเต็มที่ค้นได้มาเก็บไว้ในอุปกรณ์เก็บข้อมูล หรือบันทึกลงแฟ้มคอมพิวเตอร์ของตนเองเพื่อนำมาอ่านภายหลัง

รูปแบบผลการสืบค้นจากการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้รูปแบบผลการสืบค้นเอกสารฉบับเต็ม (Full text) แบบ PDF ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัคดาวดี ชาญองงศ์สุข (2548) จันทรเพ็ญ ชัยจงรักษ์ (2549) สุภารักษ์ เมินกระโทก (2551) หทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์ (2553) ทิพวรรณ ขุนแก้ว (2554) พาจาริลโล (Pajarillo,2000) และ แมควิแนซ (Maquignaz,2000) พบว่าผู้ใช้ต้องการข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ในเรื่องของเนื้อหาเพื่อนำไปใช้ในการอ้างอิงในการทำวิทยานิพนธ์

เนื้อหาที่ได้รับจากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ได้รับเนื้อหาข้อมูลครบถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภารักษ์ เมินกระโทก (2551) พบว่าฐานข้อมูลออนไลน์มีเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการและมีความทันสมัยซึ่งสารสนเทศบางรายชื่อออกมาในลักษณะของฐานข้อมูลออนไลน์มากกว่าเป็นรูปเล่ม

รูปแบบการบริการอื่นๆ ที่มีในฐานข้อมูลออนไลน์พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ใช้รูปแบบบริการค้นหาแหล่งข้อมูลเพื่อการสืบค้น (Find a sources) และใช้บริการแจ้งข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ (Alerts) ผ่าน e-mail สอดคล้องกับงานวิจัยทิพวรรณ ขุนแก้ว (2554) พบว่าผู้ใช้สามารถบอกรับบริการได้ด้วยตนเอง ได้รับข้อมูลโดยตรงอย่างสะดวก และรวดเร็ว มีทั้งให้บริการแจ้งข้อมูลทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และทางโปรแกรม RSS Feed Reader

วิธีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำวิธีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของผ่องพรรณ แยมเขไซ (2544) กิตติพร เพชรพราว (2549) มะลิวัลย์ สีน้อย (2549) สายสุดา ปั้นตระกูล (2549) สุภารักษ์ เมินกระโทก (2551) และหทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์ (2553) พบว่า ผู้ใช้เรียนรู้การใช้งานด้วยตนเอง จากคำแนะนำของเพื่อนและการอบรมของสำนักวิทยบริการ ตลอดจนอาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำในวิธีการใช้งาน

การเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่เข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์ได้จากแหล่งบริการฐานข้อมูลออนไลน์ ที่สำนักวิทยบริการบอกรับและทดลองใช้โดยสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ผ่านเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ

กฤษฎณา เบ็ญญกุล (2546)นัตดาวดี ชาญอนงคัสุข (2548)กิตติพร เพชรพราว (2549)จันทรเพ็ญ จุ้ยจงรักษ์ (2549)คารณิ แซ่ตั้ง (2549)และสุภารักษ์ เมินกระโทก (2551)พบว่าผู้ให้บริการส่วนใหญ่เข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์จากหน้าโฮมเพจของห้องสมุด ซึ่งหน้าโฮมเพจของห้องสมุดได้ทำการเชื่อมโยงรายชื่อฐานข้อมูลออนไลน์ไว้ให้บริการและมีรายละเอียดของฐานข้อมูลแต่ละฐานไว้บริการ จึงทำให้ผู้ใช้ได้รับความสะดวกและสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว

แหล่งข้อมูลที่ทำให้ทราบว่าการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์นัักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ทราบว่าการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์จากเว็บไซต์ และแผ่นประชาสัมพันธ์ของสำนักวิทยบริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติพร เพชรพราว (2549)จันทรเพ็ญ จุ้ยจงรักษ์ (2549)มะลิวัลย์ สิ้นน้อย (2549)และ สุภารักษ์ เมินกระโทก (2551)พบว่าผู้ให้บริการทราบว่าการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์จากการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด เช่น แผ่นพับ บอร์ดภายในห้องสมุดและรายการข่าวประชาสัมพันธ์ทางหน้าโฮมเพจของห้องสมุดเพื่อให้ผู้ใช้บริการทราบข่าวสารใหม่ และทราบความเคลื่อนไหวภายในห้องสมุดตลอดเวลา

2. ด้านความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ผลจากการวิจัยพบว่าความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนัักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ProQuest Digital Dissertationsสอดคล้องกับงานวิจัยของ บงกช จันทรรัตน์ (2553) และหทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์ (2553) พบว่าฐานข้อมูลProQuest Dissertation & Thesesเป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมวิทยานิพนธ์ฉบับเต็มระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วโลกกว่า 2.4 ล้านชื่อเรื่อง ซึ่งง่ายต่อการใช้งาน

3. ด้านปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

จากปัญหาของการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ได้แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านผู้ใช้บริการ

มีปัญหาด้านผู้ใช้บริการคือไม่เข้าใจเนื้อหาข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษและขาดทักษะเกี่ยวกับภาษาอังกฤษนอกจากนี้ยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เช่น การกำหนดคำค้น การติดตามเอกสารฉบับเต็มที่ค้นคืนได้และไม่เข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องการค้นคว้า สอดคล้องกับงานวิจัยของมลิวัลย์ สิ้นน้อย (2549) คารณิ แซ่ตั้ง (2549)สายสุดาปิ่นตระกูล(2549) และ สุภารักษ์ เมินกระโทก (2551) พบว่าผู้ใช้มีปัญหาด้านภาษาอังกฤษในการสืบค้นซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ใช้ไม่มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษทำให้ได้รับข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ใช้ไม่ทราบขอบเขตของฐานข้อมูล ปัญหาเหล่านี้เนื่องมาจากนัักศึกษายังไม่ได้รับการอบรมการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์และไม่มีผู้แนะนำจึงทำให้ไม่เข้าใจการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์

3.2 ด้านผู้ให้บริการ

ปัญหาด้านผู้ให้บริการคือผู้ให้บริการมีปัญหาด้านภาษาอังกฤษในการสืบค้น นอกจากนี้ยังขาดการประชาสัมพันธ์ การใช้งานข้อมูลออนไลน์ที่ต่อเนื่องและไม่มีผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำการใช้งานข้อมูลออนไลน์ให้ความรู้แก่ผู้ให้บริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภารักษ์ เมินกระโทก (2551) และบงกช จันทรัตน์ (2553) พบว่า ผู้ให้บริการมีปัญหาด้านภาษาอังกฤษในการสืบค้นซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ให้บริการไม่สามารถให้คำอธิบายที่ชัดเจนแก่ผู้ใช้ได้เนื่องจากข้อมูลที่สืบค้นได้เป็นภาษาอังกฤษและไม่มีผู้ให้คำแนะนำการใช้งานข้อมูลออนไลน์ที่เป็นภาษาอังกฤษคอยให้ความรู้แก่ผู้ให้บริการส่วนการประชาสัมพันธ์ พบว่า การประชาสัมพันธ์ของสำนักวิทยบริการยังไม่ทั่วถึง หรือนักศึกษาอาจจะไม่ได้เข้ามาในสำนักวิทยบริการและไม่ได้มาค้นข้อมูลในหน้าเว็บไซต์ของสำนักวิทยบริการ จึงไม่ทราบข่าวการประชาสัมพันธ์ของสำนักวิทยบริการ

3.3 ด้านฐานข้อมูล

ปัญหาด้านฐานข้อมูล ได้แก่ฐานข้อมูลส่วนใหญ่มีเนื้อหาเป็นภาษาอังกฤษจึงยากต่อการเข้าถึงและการเข้าใช้บริการซึ่งจำนวนฐานข้อมูลที่ให้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอน ส่วนวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ในแต่ละฐานมีความแตกต่างกัน บางฐานข้อมูลมีวิธีการสืบค้นที่ยุ่งยากซับซ้อน ทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความสับสน บางครั้งเนื้อหาในฐานข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องพรรณ แยมแฆไข (2544) กฤษณา เบ็ญนุกูล (2546) นัตดาวดี ชาญอนงค์สุข (2548) จันท์เพ็ญ จุ้ยจรงค์ (2549) ธารณี แซ่ตั้ง (2549) และ สุภารักษ์ เมินกระโทก (2551) พบว่า ฐานข้อมูลออนไลน์มีเนื้อหาข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ อาจเป็นเพราะฐานข้อมูลส่วนใหญ่เป็นฐานข้อมูลจากต่างประเทศจึงทำให้ไม่มีข้อมูลภาษาไทยจึงยากต่อการเข้าถึงและในส่วนจำนวนฐานข้อมูลที่ให้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอน เนื่องจากสำนักวิทยบริการมีงบประมาณที่จำกัดจึงเลือกฐานข้อมูลที่ตรงกับสาขาวิชาที่มีอยู่ส่วนมากและวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ในแต่ละฐานมีความแตกต่างกัน บางฐานข้อมูลมีวิธีการสืบค้นที่ยุ่งยากซับซ้อน ทำให้ทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความสับสนบางครั้งเนื้อหาในฐานข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษาบางคนยังไม่ได้รับการอบรมการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์จึงยังไม่เข้าใจวิธีใช้

3.4 ด้านเครือข่าย

ปัญหาด้านเครือข่าย คือ ความล่าช้าในการดาวน์โหลดเอกสารฉบับเต็มและระบบเครือข่ายที่เข้าใช้มีการแสดงผลข้อมูลล่าช้าซึ่งต้องใช้เวลาในการรอ นอกจากนี้เครือข่ายคอมพิวเตอร์มีผู้เข้าใช้บริการจำนวนมาก ในส่วนของจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สามารถใช้บริการสืบค้นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีจำนวนไม่เพียงพอและเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีประสิทธิภาพต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผ่องพรรณ แยมแฆไข (2544) กิตติพร เพชรพราว (2549) จันท์เพ็ญ จุ้ยจรงค์

รักษ์ (2549) มะลิวัลย์ สีน้อย (2549)สายสุดาปิ่นตระกูล(2549)สุภารักษ์ เมินกระโทก (2551)และ หทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์ (2553)พบว่า การใช้เวลาในการดาวน์โหลดข้อมูลนานและจากการวิจัยทำให้ทราบว่า เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีประสิทธิภาพต่ำ ทำให้ต้องใช้เวลาในการดาวน์โหลดข้อมูลนานและนอกจากนี้จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา เนื่องจากปัจจุบันจำนวนนักศึกษามีเพิ่มมากขึ้นและในขณะที่สำนักวิทยบริการได้รับงบประมาณในการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ค่อนข้างจำกัด ซึ่งก็สอดคล้องกับข้อเสนอแนะด้านเครือข่ายที่ให้บริการ ซึ่งมีนักศึกษาเสนอให้เพิ่มประสิทธิภาพเครื่องคอมพิวเตอร์และให้หาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการเพิ่มมากขึ้น

แนวทางการแก้ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาโดยแบ่งดังนี้

การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

1. สำนักวิทยบริการ ควรจัดให้มีการอบรมอย่างสม่ำเสมอให้แก่คณาจารย์
2. ควรจัดทำคู่มือการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์อย่างละเอียดในแต่ละฐานข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เช่น คลิปวีดีโอ Power point เป็นต้น เพื่อให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองสามารถเข้าถึงการใช้ได้อย่างสะดวก
3. สำนักวิทยบริการควรทำการประชาสัมพันธ์การใช้ฐานข้อมูลให้นักศึกษาทราบอย่างสม่ำเสมอ

ความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

สำนักวิทยบริการควรเพิ่มฐานข้อมูลให้ครอบคลุมการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เปิดสอน เช่น ด้านวิทยาศาสตร์ และฐานข้อมูลด้านศิลปกรรม

ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

1. สำนักวิทยบริการ ควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ที่สืบค้นให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้
2. สำนักวิทยบริการควรปรับปรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการค้นสารสนเทศออนไลน์ ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการเชื่อมต่อระหว่างที่พักกับมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

ผลจากการศึกษาการใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ดังนี้

1. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศควรจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ที่มีเนื้อครอบคลุมหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศควรส่งเสริมความรู้ด้านภาษาต่างประเทศแก่ผู้ให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์
3. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศควรปรับปรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการค้นสารสนเทศออนไลน์
4. สำนักวิทยบริการควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ที่สืบค้นให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้
5. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศควรทำการประชาสัมพันธ์การใช้ฐานข้อมูลให้นักศึกษาทราบอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องการประเมินความคุ้มค่าในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. ควรศึกษาเรื่องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บรรณานุกรม

- กฤษณา เบ็ญญกุล. (2546). พฤติกรรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในการสืบค้นสารนิเทศ
ทางการเกษตรของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษากลุ่มวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กฤษณา มุลานนท์. (2541). ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลทางการแพทย์ของคณาจารย์และแพทย์ประจำ
บ้านคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิดานันท์มลิทอง. (2539). อธิบายศัพท์คอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตมีเดีย. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาโสตทัศนศึกษาคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติ ภัคดีวัฒนะกุล. (2546). คัมภีร์ระบบสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์.
- กิตติพร เพชรพราว. (2549). รายงานการวิจัยการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้บริการในสำนัก
หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ :
สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- กุลวรีรัชดิษพรหิรัณยะกุล. (2551). การจัดการฐานข้อมูลออนไลน์ในสำนักวิทยบริการและ
เทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยเอกชน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เกษรา บุญपाल. (2545). การใช้ฐานข้อมูล IEEE ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จันทร์เพ็ญ จุ้ยจรงค์ษ์. (2549). การใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชมพูนุช บุญญาวรณ. (2545). ข้อมูลออนไลน์กับเสียงสะท้อนกลับของผู้ใช้บริการ. วารสาร
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 9, 38-42.
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2537). บริการสารนิเทศ. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยรังสิต.
- (2548). การจัดการบริการสารสนเทศ. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยรังสิต.

- คารณี แซ่ตั้ง. (2549). การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์สาขามนุษยศาสตร์ ของนิสิตบัณฑิตศึกษา สาขา
มนุษยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- ทักษิณา สวนานนท์. (2546). พจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต. กรุงเทพฯ :
วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- ทิพวรรณ ขุนแก้ว. (2554). การใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพของ
บุคลากรสังกัดสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ :
สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ :
ปิสชินเนสอาร์แอนด์ดี.
- นงลักษณ์ ไม่น่ายักจ. (2543). สารนิเทศสาร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นัคดาวดี ชาญอนงค์สุข. (2548). การศึกษาปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของคณาจารย์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2542). สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศยุคใหม่กับไอที. กรุงเทพฯ :
Sum Publishing Department.
- .(2546). ทักษะการใช้สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศยุคใหม่. กรุงเทพฯ :
ดวงกมลสมัย.
- นิสากร กรวยสวัสดิ์. (2549). การใช้สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศวิทยาเขตหนองคาย
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บงกช จันทรรัตน์. (2553). การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในโครงการ ThaiLIS ของบุคลากรห้องสมุดใน
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์
และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประกายดาว ศรีโมรา. (2546). ศึกษาเรื่องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ Science Direct ของ
ห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ประภาวดี สืบสนธิ์. (2541).ความต้องการใช้สารสนเทศ. ในเอกสารการสอนชุดการพัฒนา
ทรัพยากรสารสนเทศหน่วยที่6(น.293-333). พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี :
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- . (2543). **สารสนเทศในบริบทสังคม**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สมาคม
 สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งประเทศไทย.
- ผ่องพรรณ แยมแซไข. (2543). **การดำเนินงานบริการฐานข้อมูลออนไลน์ สำนักหอสมุด
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : รายงานการวิเคราะห์สำนักหอสมุด**. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- .(2544). **การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่บอกรับเป็นสมาชิกโดยสำนักหอสมุด
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์มาศ ดัชนีเจริญรัตน์. (2548). **เอกสารคำสอน 01-110-005 มนุษย์สัมพันธ์**. ตาก : มหาวิทยาลัย
 เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตตาก.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2543). **รายงานการวิจัยเอกสาร เรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับ
 บัณฑิตศึกษา**. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- มะลิวัลย์ สีน้อย . (2549). **การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใน
 สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี**. รายงานการศึกษาศิลปะศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิเชียรนิตยะกุล. (2543). **ระบบค้นคืนแบบออนไลน์**. ในเอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยี
สารสนเทศเบื้องต้นหน่วยที่ 8-15 (น.34). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). **จิตวิทยาสังคม : ทฤษฎีและปฏิบัติการ**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ศูนย์พัฒนาทรัพยากรการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2553). **รูปแบบการให้บริการของวาร
 อิเล็กทรอนิกส์**. ค้นเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2553 จาก
http://elearning.msu.ac.th/ge/ge51/0012003/page09_09.html.
- สมพรพุทธานิทัศน์ผล. (2546). **ผู้ใช้สารสนเทศ**. ในเอกสารการสอนชุดวิชาสารสนเทศ
หน่วยที่ 6-10. (น.126-131). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมร ดาระพันธ์. (2542). **การใช้ฐานข้อมูลอันทัพแวร์ของคณาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์และ
 เทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สายสุดา ปั้นตระกูล. (2549). **ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต : กรณีการบอกรับเป็นสมาชิก**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. (2541). (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครปฐม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- สีปาน ทรัพย์ทอง. (2531). **การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ในประเทศไทยที่มีต่อผลการสืบค้นสารนิเทศโดยระบบออนไลน์จากฐานข้อมูล DIALOG**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- .(2532, ตุลาคม – ธันวาคม). **การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ในประเทศไทยที่มีต่อผลการสืบค้นสารนิเทศโดยระบบออนไลน์จากฐานข้อมูล DIALOG**. วารสารห้องสมุด, 33(4), 51-58.
- สุภารักษ์ เมินกระโทก จันท์เพ็ญ จุ้ยจรงค์ และมนิสรา ลินปฎุ. (2551). **รายงานวิจัยสถาบัน เรื่อง การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี**. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- หทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์. (2553). **การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อัมพร นามเหล่า. (2542). **เอกสารประกอบการสอนรายวิชาสารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า**. นครราชสีมา : สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- .(2532, ตุลาคม – ธันวาคม). **การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ในประเทศไทยที่มีต่อผลการสืบค้นสารนิเทศโดยระบบออนไลน์จากฐานข้อมูล DIALOG**. วารสารห้องสมุด, 33 (4), 51-58.
- อาภากร ชาติโลหะ. (2554). **ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการค้นคว้า**. กรุงเทพฯ : โสโกะเพรส.
- Brown, C.M. (1999). Information literacy of physical science graduate students in the information age. **College & Research Libraries**, 60 (5), 426-438.
- Cronin, B. (1981, February). Assessing user needs. **Aslib Processing**, 33, 37-47.
- Chowdhury, G. G. (2001). **Introduction to modem information retrieval**. (2nd ed.) London : Facet.

- Encyclopedia of library and information science.** (1997). New York : Marcel Dekker.
(2nd ed.) Exon, A. (1978, October-November). Getting to know the user better.
Aslib Processing, 40 (10-11), 352-364.
- Hoover, R. E. (1976, December). Patron appraisal of computer-aided on-line bibliographic retrieval Services. **Journal of Library Automation**, 9, 335-350.
- Keenan, Stella. (1996). **Concise Dictionary of Library and Information Science** . London : Bowker-Saur.
- Klobas, J. E. (1995). Beyond information quality: Fitness for purpose and electronic information resource use. **Journal of Information Science**, 21 (2), 95-114.
- Line, M. B. (1974, January). Draft definition – information and library needs, wants, demand and uses. **Aslib Proceedings**, 26, 87.
- Maquignaz, L.& O'Neil, F. (2000, December). Evaluation of a full text periodical database.
LASIE, 31 (4), 66-67.
- Menzen, H. (1966). Information needs and uses in science and technology. In Cuadra, C.A. (Ed.) (p.1-34). **Annual Review of information Science and Technology v.2**. New York : Columbia University.
- Pajarillo, E. (2001). The use and evaluation of search databases by professional nurses : A case study. **The Electronic Library**, 19 (5), 296-306.
- Rhode, N. F. (1986). **Advances in librarianship**. New York : Academic Press.
- Shaw-Kokot, J.& Claire de la V. (2001). Using a journal availability study to improve access. **The Bulletin of the Medical Library Association**, 89.1 (1), 21-28.
- Stanford University Libraries and high wire press. (2010). **Electronic Journal User Study**. Retrieved 25 February 2010. From <http://ejust.stanford.edu/logdata.html>.
- Tenopir, C. & Read, E. (2000). Patterns of database use in academic libraries. **Collage & Research Libraries**, 61 (3), 234-246.
- (2000). Database use patterns in Public Libraries. **BUBL Archive Journals** . 40 (1), 39-52.
- Taylor, R. S. (1968). Question-negotiation and information seeking in libraries. **College and Research Libraries**, 29 (1968), 178-294.

- Tenopir, C.(2010). **Use and users of electronic library resources: An overview and analysis of recent research studies**. Retrieved February 28 2010.
From <http://www.clir.org/pubs/reports/pub120/contents.html>.
- Vickery, B. C. (1971). **Techniques of information retrieval**. London : Butterprths.
- Wilson, T.D. (1981, March). On user studies and information needs. **Journal of Documentation**, 37, 3-15.
- Woodward, H., Rowland, F., McKnight, C., Pritchett, C., Meadows, J (1998). **Café just: An electronic an electronic journals user survey**. Retrieved 29 April 2010.
From <http://journals.tdl.org/jodi/article/view/12>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ดร.จุมพจน์ วนิชกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ หนูสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภาพรรณ หิรัญวัชรพุกษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
4. อาจารย์ ดร.ปาริชาติ เสารยะวิเศษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
5. อาจารย์ ดร.ณัฐชยา อุ่นสกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหา

ที่ ศธ 0546.14/ 875

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

27 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.จุมพจน์ วนิชกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโคร่งวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 เล่ม

เนื่องด้วย นางสาวรสสุคนธ์ ไตรรงค์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ	กุหาภินันท์	ประธาน
2. อาจารย์ศิริกาญจน์	โพธิ์เขียว	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรวิทย์ เศรษฐขจร)
รองอธิการบดีปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1813

ที่ ศธ 0546.14/ 816

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

23 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิราภรณ์ หนูสวัสดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 เล่ม

เนื่องด้วย นางสาวสสุคนธ์ ไตรรงค์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ	คูหาภินันท์	ประธาน
2. อาจารย์สิริกาญจน์	โพธิ์เขียว	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำงานวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธุท์ เศรษฐจร)
รองอธิการบดีปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1813

ที่ ศธ 0546.14/ ๐๑๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

23 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภาพรรณ หิรัญวัชรพุกภัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 เล่ม

เนื่องด้วย นางสาวสตุคนธ์ ไตรรงค์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ	กุหาภินันท์	ประธาน
2. อาจารย์ศิริกาญจน์	โพธิ์เขียว	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำงานวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เสริมสุขจร)
รองอธิการบดีปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1813

ที่ ศธ 0546.14/๕๑๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.ปาริชาติ เสาวะวิเศษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 เล่ม

เนื่องด้วย นางสาวสสุคนธ์ ไตรรงค์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้งานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ	คูหาภินันท์	ประธาน
2. อาจารย์ศิริกาญจน์	โพธิ์เขียว	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำงานวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาค้นจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธุทธิ์ เสรีรุชจวร)
รองอธิการบดีปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1813

ที่ ศษ 0546.14/ ๕๑๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

23 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.ณัฐชยา อุ่นสกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 เล่ม

เนื่องด้วย นางสาวรสสุคนธ์ ไตรรงค์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ฉวีวรรณ	อุทกนันทน์	ประธาน
2. อาจารย์ศิริกาญจน์	โพธิ์เขียว	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
รองอธิการบดีปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

งานประสานงานบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1813

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใน
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำเพื่อศึกษาการใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผลการวิจัยนี้จะนำไปใช้เป็นในการพัฒนาการบริการฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศต่อไป

ซึ่งแบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2	การใช้และความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์
ตอนที่ 3	ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์
ตอนที่ 4	แนวทางการแก้ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

อธิบายคำศัพท์

ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึง ฐานข้อมูลที่สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจัดให้บริการโดยการเป็นสมาชิกและฐานข้อมูลที่ได้รับการสนับสนุนจำนวน 10 ฐาน ซึ่งผู้ใช้สามารถสืบค้นสารสนเทศผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่

การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์หมายถึงวัตถุประสงค์การใช้ ลักษณะของข้อมูล วิธีการเข้าถึง แหล่งข้อมูล ความถี่ เวลาที่ใช้ ความทันสมัยของข้อมูล รูปแบบการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์หมายถึง ข้อขัดข้องและอุปสรรคในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ที่ผู้ใช้บริการพบในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ หมายถึง ความต้องการให้ได้มาซึ่งบริการที่สามารถสืบค้นและเข้าถึงบทความจากฐานข้อมูลออนไลน์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่าง หน้าข้อความที่ท่านต้องการหรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

1. ท่านกำลังศึกษาอยู่ในระดับการศึกษา

ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก

2. คณะสาขาวิชาที่สังกัด

คณะครุศาสตร์

- สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
- สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
- สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
- สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ
- สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
- สาขาการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- สาขาวิชาเคมี
- สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม
- สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม (การจัดการอุตสาหกรรมการผลิต)
- สาขาวิชาการสื่อสารวิทยาศาสตร์
- สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยี
- สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยี

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

- สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
- สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ(การจัดการสารสนเทศ)
- สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
- สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
- สาขาวิชาศิลปกรรม
- สาขาวิชาดนตรี (ดนตรีศึกษา)
- สาขาวิชาดนตรี (บริหารงานดนตรี)

คณะวิทยาการและการจัดการ

- สาขาวิชาการจัดการทั่วไป

ตอนที่ 2 การใช้/ความต้องการฐานข้อมูลออนไลน์

2.1 การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง □ หน้าข้อความที่ท่านต้องการหรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

1. ท่านใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.1 Academic Search Elite
- 1.2 ACM Digital Library
- 1.3 ACS Publications
- 1.4 Computers & Applied Sciences Complete
- 1.5 Education Research Complete
- 1.6 Emerald Management e-Journal
- 1.7 H.W.Wilson
- 1.8 ISI Web of Science
- 1.9 ProQuest ABI/INFORM Complete
- 1.10 ProQuest Digital Dissertations
- 1.11 ScienceDirect
- 1.12 SpringerLink –Journal

2. ท่านมีวัตถุประสงค์ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียน
- จัดทำรายงาน
- ทำวิจัย / วิทยานิพนธ์
- เพิ่มพูนความรู้และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

3. ความถี่ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ แต่ละครั้ง

☐ ทุกวัน	☐ 2-3 วันต่อครั้ง
☐ สัปดาห์ละครั้ง	☐ เดือนละครั้ง
☐ 2-3 เดือนครั้ง	☐ ไม่แน่นอน
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....	

4. ท่านใช้ระยะเวลาานเท่าใดต่อการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์แต่ละครั้ง

- น้อยกว่า 1 ชั่วโมง ประมาณ 1 ชั่วโมง 1-3 ชั่วโมง
 มากกว่า 3 ชั่วโมง อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. ท่านใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในช่วงเวลา

- 06.00-12.00 น. 12.00-13.00 น. 13.00-16.30 น.
 16.30-24.00 น. 24.00-06.00 น. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. ท่านมีวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ เพื่อให้ได้ผลการสืบค้นตรงกับความต้องการมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การสืบค้นโดยใช้คำสำคัญ / ง่าย (Basic search)
 การสืบค้นที่ระบุขอบเขตในการสืบค้น (Advanced Search)
 การสืบค้นแบบไล่เรียงตามลำดับตัวอักษร (Browse)
 การสืบค้นแบบศัพท์สัมพันธ์ (Thesaurus)
 การสืบค้นข้ามสำนักพิมพ์อื่นที่เป็นสมาชิกที่ร่วมในโครงการ (Cross Ref Search)
 การสืบค้นบทความซึ่งอ้างอิงจากผู้แต่งหรือจากผลงานตามที่ระบุ (Cited Reference Search)
 การสืบค้นด้วยคำหรือวลีพร้อมคำเชื่อม (Terms and Connectors)
 การสืบค้นด้วยประโยคบอกเล่าหรือวลียาว ๆ (Natural Language)
 อื่นๆ โปรดระบุ

7. ท่านมีการกำหนดรูปแบบการแสดงผลที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ โดย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- แสดงเป็นเอกสารเต็มรูปแบบ (Full Text)
 แสดงเป็นเอกสารแบบย่อ
 แสดงตามกลุ่มหัวเรื่อง (Subject Categories)
 แสดงตามชื่อสิ่งพิมพ์ (Publications)
 แสดงตามกลุ่มประเภทเอกสาร (Results Groups)
 อื่นๆ โปรดระบุ

8. ท่านอ่านข้อมูลที่ได้จากฐานข้อมูลออนไลน์โดย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- อ่านจากหน้าจอคอมพิวเตอร์
 สั่งพิมพ์เอกสาร (Print)
 Download ข้อมูลและบันทึกแฟ้มข้อมูลเก็บไว้อ่านภายหลัง
 ส่งข้อมูลทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) อื่นๆ โปรดระบุ

9. ท่านกำหนดผลการสืบค้นข้อมูลในรูปแบบ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เอกสารฉบับเต็ม(Full text) แบบHTML
- เอกสารฉบับเต็ม(Full text) แบบPDF
- เอกสารเป็นแบบImage
- ให้ข้อมูลเฉพาะบรรณานุกรม
- ให้ข้อมูลบรรณานุกรมและสาระสังเขป
- ให้ตัวอย่างบางส่วน(Page preview) ของข้อมูล
- อื่นๆ โปรดระบุ

10. ท่านได้รับเนื้อหาที่สมบูรณ์จากการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เนื้อหาข้อมูลครบถ้วนถูกต้อง
- เนื้อหาข้อมูลบางส่วนไม่สมบูรณ์
- เนื้อหาข้อมูลบางส่วนล้ำสมัยไม่มีการปรับปรุง
- เนื้อหาข้อมูลไม่ตรงกับที่ต้องการ
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

11.ท่านใช้รูปแบบการบริการอื่นๆที่มีในฐานข้อมูลออนไลน์(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บริการแจ้งเตือนผู้ใช้เมื่อมีข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ(Alert)
- บริการถ่ายโอนไปโปรแกรม EndNote (Export to reference software)
- บริการถ่ายโอนไปโปรแกรม EndNote Web (Save to my EndNote Web)
- บริการการเลือกรูปแบบการแสดงผล(Customize display)
- บริการค้นหาเอกสาร/ข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน(More like this)
- บริการค้นหาแหล่งข้อมูลเพื่อการสืบค้น(Find a sources)
- บริการการจัดเก็บเอกสาร/ข้อมูลที่สนใจ(Marked list)
- บริการการวิเคราะห์ผลลัพธ์จากหน้าผลลัพธ์(Results Analysis)
- บริการหน้ารายการอ้างอิง(Cited Referenced)
- บริการหน้ารายการบทความที่อ้างอิง(Citing Articles)
- บริการหน้ารายการบทความที่ใช้รายการอ้างอิงเดียวกัน(Related Records)
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

12. ท่านได้รับคำแนะนำวิธีการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ จาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การเรียนรู้ด้วยตนเอง
- อาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำ
- การอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของสำนักวิทยบริการ
- เพื่อนร่วมวิชาชีพ
- เอกสารแนะนำวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์
- เว็บไซต์
- บรรณารักษ์
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

13. ท่านมีการเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์ได้จาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- แหล่งบริการฐานข้อมูลออนไลน์ ที่ทางสำนักวิทยบริการบอกรับและทดลองใช้
- แหล่งบริการฐานข้อมูลออนไลน์ ภายนอกซึ่งเป็นแหล่งบริการฟรี
- แหล่งบริการฐานข้อมูลออนไลน์ จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยอื่นๆ
- อื่นๆ โปรดระบุ

14. ท่านเข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์จาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- สำนักคอมพิวเตอร์
- ภาควิชา/ คณะ
- ที่พักอาศัย/ หอพัก
- ร้านอินเทอร์เน็ตค่าเช่า
- ที่ทำงาน
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

15. ท่านทราบข่าวการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์จาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- แผ่นประชาสัมพันธ์ / เอกสารเผยแพร่ของสำนักวิทยบริการฯ
- เว็บไซต์ของสำนักวิทยบริการ
- บรรณารักษ์ / เจ้าหน้าที่ สำนักวิทยบริการ
- เพื่อน/ ผู้ร่วมงานแนะนำ อื่นๆ โปรดระบุ.....

2.2 ความต้องการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ที่ตรงกับระดับการความต้องการใช้งาน

ฐานข้อมูลออนไลน์ของท่าน (โปรดตอบเฉพาะฐานข้อมูลที่ท่านเลือก)

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ชื่อฐานข้อมูลออนไลน์	ระดับความต้องการใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. Academic Search Premier(ทุกสาขาวิชา)					
2. Education Research Complete(ฐานข้อมูลทางการศึกษา)					
3. ACM Digital Library (สาขาคอมพิวเตอร์)					
4. H.W. Wilson(ทุกสาขาวิชา)					
5. ISI Web of Science(ฐานข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์)					
6. ProQuest Digital Dissertations (วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกและโททุกสาขาวิชา)					
7. ProQuest ABI/INFORM Complete(ด้านธุรกิจ)					
8. SpringerLink–Journal(ทุกสาขาวิชา)					
9. ScienceDirect(ด้านวิทยาศาสตร์)					
10. Computers & Applied Sciences Complete (ฐานข้อมูลที่ครอบคลุมสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์)					
11. Emerald Management e-Journal(ทุกสาขาวิชา)					
12. ACS Publications(ด้านเคมี)					

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ดังนี้

5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาด้านผู้ใช้บริการ					
1. ไม่คุ้นเคยกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์					
2. ไม่มีความรู้ในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์					
3. ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีฐานข้อมูลออนไลน์					
4. ไม่ทราบวิธีการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์					
5. ไม่ทราบขอบเขตเนื้อหาของฐานข้อมูลออนไลน์					
6. ไม่เข้าใจคำสั่งที่ใช้ในฐานข้อมูลออนไลน์					
7. ระยะเวลาที่ใช้ในการค้นคืนฐานข้อมูลออนไลน์นานเกินไป					
8. ไม่มีเวลาเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์					
9. ไม่สามารถติดตามเอกสารฉบับเต็มที่ค้นคืนได้					
10. การติดตามเอกสารฉบับเต็มที่ค้นคืนได้ใช้เวลานานเกินไป					
11. ค่าใช้จ่ายในการติดตามเอกสารฉบับเต็มแพงเกินไป					
12. ขาดทักษะเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ					
13. มีปัญหาในการกำหนดคำค้น					
14. ไม่เข้าใจเนื้อหาข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษ					
15. การอ่านข้อมูลจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ทำให้เกิดความเมื่อยล้าและปวดตา					
16. อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาด้านผู้ให้บริการ					
1. ไม่มีผู้ให้บริการให้คำแนะนำการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์					
2. ผู้ให้บริการขาดทักษะในการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์					
3. ผู้ให้บริการมีไม่เพียงพอ					
4. ผู้ให้บริการ / อธิบาย การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ไม่ชัดเจน					
5. ผู้ให้บริการให้บริการล่าช้า					
6. ผู้ให้บริการสืบค้นข้อมูลไม่ตรงกับความต้องการ					
7. ผู้ให้บริการขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์					
8. ผู้ให้บริการมีปัญหาด้านภาษาอังกฤษในการสืบค้น					
9. ผู้ให้บริการขาดมนุษยสัมพันธ์					
10. อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
ปัญหาด้านฐานข้อมูล					
1. ฐานข้อมูลมีจำนวนไม่เพียงพอ					
2. ฐานข้อมูลมีเนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการ					
3. ฐานข้อมูลเนื้อหาไม่ครอบคลุมปีของสารสนเทศที่ต้องการ					
4. ฐานข้อมูลแต่ละฐานมีวิธีการสืบค้นที่แตกต่างกัน					
5. ฐานข้อมูลส่วนใหญ่มีเนื้อเป็นภาษาอังกฤษ					
6. ฐานข้อมูลออนไลน์ไม่ครอบคลุมสาขาวิชาที่ต้องการ					
7. ฐานข้อมูลออนไลน์มีระบบการสืบค้นยุ่งยากซับซ้อน					
8. ข้อมูล/เนื้อหาที่อยู่ในฐานข้อมูลออนไลน์ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์					

ปัญหาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาด้านฐานข้อมูล (ต่อ)					
9.ฐานข้อมูลเนื้อหาไม่มีการปรับปรุง					
10.อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
ปัญหาด้านระบบเครือข่าย					
1.เครื่องคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพต่ำ					
2.จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สามารถใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีไม่เพียงพอ					
3.เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการสืบค้นไม่เพียงพอ					
4.ความล่าช้าในการดาวน์โหลดเอกสารฉบับเต็ม					
5.เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใช้หนาแน่น มีผู้ใช้มาก เสียเวลาในการรอคอย					
6.ระบบเครือข่ายที่เข้าใช้มีการแสดงผลข้อมูลล่าช้าต้องใช้เวลาในการรอ					
7.อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

ตอนที่ 4 แนวทางการแก้ปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี
สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางสาวรสสุคนธ์ ไตรรงค์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวรสสุคนธ์ ไตรรงค์
วัน เดือน ปีเกิด	06 พฤศจิกายน 2517
สถานที่เกิด	จังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป (การบริหารทรัพยากรมนุษย์) คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
สถานที่ทำงาน	สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ตำแหน่ง	นักวิชาการศึกษา